

ศ.ค.ศ. ๒๕๕๒
Happy New Year 2009

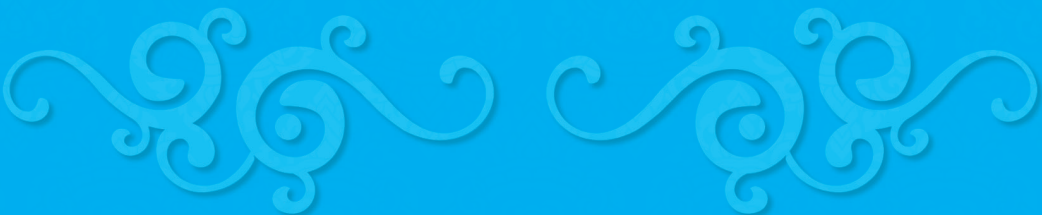

สวัสดีปีใหม่
ของจมี.....
ความสุข...
ความเจริญ

2008-12-17 17:17

ก.ส. 9 ปรุง 192231 ๕.ค. 51 พิมพ์ที่โรงพิมพ์สุวรรณชาติ ท.พรหมบุตร, ผู้พิมพ์โฆษณา Printed at the Suvarnachad publishing, D Bramaputra, Publisher

สวัสดีปีใหม่ ๒๕๕๒

วารสาร

ปีที่ 6 ฉบับที่ 52 ISSN 1686-5073 มกราคม 2552

www.onec.go.th

การศึกษานานาชาติไทย

Thailand Education Journal

เทิดทูนภาพข่าว

๕๓ ปี วันครู ๑๖ มกราคม ๒๕๕๒

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี เป็นประธานร่วมงานวันครู ครั้งที่ 53 ณ ทอประชุมคุรุสภา เพื่อมอบรางวัลแก่ครูผู้ได้รับการยกย่อง และผู้ชนะเลิศ การประกวด “ความประทับใจที่ศิษย์มีต่อครู” ส่วนในช่วงเช้ามีพิธีตักบาตรพระสงฆ์ ๓๐ รูปหน้าหน้ากระทรวงศึกษาธิการ โดยมีนายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานในพิธีทางศาสนา เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2552

สวัสดีปีใหม่พุทธศักราช 2552 ค่ะ ตลอดปีใหม่นี้ ขอให้สมาชิกวารสารการศึกษาไทยทุกท่านพบแต่สิ่งที่ดีเป็นมงคล และของขวัญที่ล้ำค่าที่สุดก็คือ ขอให้มีความสุขดี แข็งแรง ไม่เจ็บ ไม่ไข้ ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานค่ะ

เดือนมกราคมของทุกปี จะมีวันสำคัญระดับชาติ อยู่ 2 วัน ได้แก่ วันเด็กและวันครู โดยวันเด็กปีนี้ตรงกับเสาร์ที่ 10 และ ๗พธฯ นายกรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้มอบคำขวัญวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2552 ไว้ว่า “ฉลาดคิด จิตบริสุทธิ์ จุดประกายฝัน ผูกพันรักสามัคคี” และพบกับข้อเขียนเรื่อง “เด็กนั้น... สำคัญไฉน?” ที่ประเทศไทยเริ่มประกาศให้มีวันเด็กแห่งชาติตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 ถึงปัจจุบันในฉบับ

16 มกราคม ตรงกับวันครู ซึ่งครู เป็นบุคคลสำคัญรองจากพ่อแม่ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาอบรมสั่งสอนให้ลูกศิษย์มีตำแหน่งหน้าที่การงานที่ดีอยู่เต็มผืนแผ่นดินไทย สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้จัดงานวันครูอย่างยิ่งใหญ่ที่บริเวณคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ โดยท่านอภิสิทธิ์ฯ นายกรัฐมนตรี มาเป็นประธานเปิดงานพร้อมมอบรางวัลให้ครูดีเด่น สำหรับคำขวัญวันครูประจำปีนี้ ได้แก่ “ครูสร้างคนดี เป็นศรีแผ่นดิน ทวีถิ่นศรัทธา บูชาคุณครู” เป็นคำขวัญรางวัลชนะเลิศจากการประกวดคำขวัญวันครู ของนางนฤมล จันทะรัตน จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รับโล่พระราชทาน จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในโอกาสนี้ รองศาสตราจารย์ชงทอง จันทรางศุ เลขาธิการสภาการศึกษาได้เขียนคำกลอนที่คุณครูทุกท่านเห็นแล้วต้องชื่นใจ อ่านได้ที่หน้าต่อไปเลยคะ

วารสารการศึกษาไทยเข้าสู่ปี 6 ฉบับที่ 52 แล้ว ฉบับนี้จึงขอเปิดคอลัมน์ใหม่อีก 2 คอลัมน์ ได้แก่ คอลัมน์ “มุมมองจากสภาการศึกษา” เป็นการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของกรรมการสภาการศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาโยบายการศึกษาของชาติ กรรมการแต่ละท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่างๆ จะได้นำเสนอแนวคิดการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยกวิน เสือสกุล และพบกับคอลัมน์ “คิดได้ไง” เป็นการเสนอตัวอย่างนวัตกรรมการเรียนการสอนของเด็กและครู ที่ส่งเสริมให้เด็กรู้จักการคิดเป็น ทำเป็น โดยศันวลีย์ เนียมบุบผา ผู้ช่วยบรรณาธิการคนใหม่

ส่วนเนื้อหาภายในฉบับนี้ พบกับรายงานพิเศษ เรื่องนโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา และเรื่องการปฏิรูปการศึกษา : รอบ 2 ปฏิรูปอะไร อย่างไร พร้อมทั้งวิธีดำเนินนโยบาย “Smart School ของมาเลเซีย” ในคอลัมน์ครู/ผู้บริหาร โดยศ.ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา

ก่อนพบกันในปีหน้า กองบรรณาธิการขอประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้สมาชิกหรือท่านที่สนใจหากมีประสบการณ์ดีๆ เกี่ยวกับการบริหาร การเรียนการสอน รวมถึงข้อคิดข้อเขียนของนักเรียน มาเผยแพร่ให้สมาชิกและผู้สนใจได้ทราบ เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในวงกว้าง และเรามีหนังสือเกี่ยวกับผลงานวิจัยของสกก. มอบให้เป็นการตอบแทนด้วยนะคะ สวัสดีค่ะ

สารบัญ

Contents

สารทึงคฺรุ

3

กลอนวันนัคฺรุทํานเลขา
- รศ.ชงทอง จันทรวงศุ

ประวัติวันคฺรุ

4

ประวัติ และ สารจากนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี เนื่องในวันคฺรุ ประจำปี 2552
- ศูนย์ประชาสัมพันธ์การศึกษา

ประวัติวันเด็ก

6

เด็กนั้นลําคัญไฉน?
- สุภสิทธิ์ ภูวกัคคี

รายงานพิศษ 1

9

นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา
- กวิน เลือสกุล

รายงานพิศษ 2

10

การปฏิรูปการศึกษา : รอบ 2 ปฏิรูปอะไร อยุ่ไร
- อัมพร พงษ์กัังสนานันท์

มุมมองจากสภาการศึกษา

15

สมหมาย ปาริฉนัตต์ กรรมการสภาการศึกษา ซึ่งปฏิรูปการศึกษารอบ 2 ควรเน้นปฏิรูปคฺรุเป็นหลัก
- กวิน เลือสกุล

เล่าสู่กันฟัง

18

ของขวัญในเทศกาลปีใหม่
- อัมพร พงษ์กัังสนานันท์

คฺรุ/พื้บริการ

20

Smart School ของมาเลเชีย
- รศ.ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา

คิดได้ไฉ

25

My Dear Teacher คุณนคฺรุธนาพร
- ทักนัวลั้ย เนียมบุบผา

สารงานวิจัย

32

ความคาคดหวังของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนประจำ โรงเรียนนัคฺรุจรเจริญ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
- สวิตรา อินธิไช และ ผศ.ดร.เมธาวี อุดมธรรมานภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

เฟิสชุฎกัองพอพิยง

37

กินดี อยุ่ดี ด้วยหลัก 5 พ.
- ไกลั้ตา สดสมศรี

ลิขกมกราว่าวันครู
 คุณครูทุกผู้ซึ้งซึ้งใจ
 แต่เข้าใจรดคำพร่ำคำหวาน
 ถึงกระนั้นครูบางคนบ่นให้ยิบ
 ครูไม่บ่นอัยชกหน้าไม่ถึงหลัง
 สร้างศิษย์ให้โตมีคนพลเมืองดี
 วันครูมีปิ่นหนึ่งใช้หนึ่งวัน
 สร้างสรรค์และสั่งสมอุดมการณ์

เชิดชูจิตงานเป็นการใหญ่
 ลูกศิษย์กราบไหว้เต็มแผ่นดิน
 จะจดจารพระคุณครูมีรัฐสิ้น
 จะมีกินหรือเปล่าเข้าพรั่งนี้
 แต่ก็ยังตั้งใจทำตามหน้าที่
 คือผลงานครูนี้สร้างตำนาน
 แต่ทุกวันนี้คือวันครูผู้สืบสาน
 สามร้อยหกสิบห้าวัน...ล้วนวันครู

(รองศาสตราจารย์รจทอง จันทรางศุ)
 เลขาธิการสภาการศึกษา

วารสาร **การศึกษาไทย** Thailand Education Journal

ปีที่ 6 ฉบับที่ 52 ISSN 1686-5073 มกราคม 2552 www.onec.go.th

คณะที่ปรึกษา

รศ.รจทอง จันทรางศุ

นายนพพร สุวรรณรุจิ
 นางสาวสุทธาสิณี วัชรบูล
 นางสุรางค์ โพธิ์ทฤกษาวงศ์

เลขาธิการสภาการศึกษา

รองเลขาธิการสภาการศึกษา
 รองเลขาธิการสภาการศึกษา
 ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา

ดร.สุทธศรี วงษ์สมาน

นายก้องเกียรติ สหวรรณางกูร
 ดร.อุมาพร หล่อสมฤติ
 ดร.ประภาพรพรรณ ไชยวงษ์

ดร.จิรพรรณ ปุณเกษม

นางสาววัฒนา อาทิตย์เที่ยง
 นายกิตติรัตน์ มังคละศิริ
 ดร.วิรัชพร แสงนภาพร

วัตถุประสงค์การจัดทำ

1. เพื่อรายงานความก้าวหน้าข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา
2. เพื่อนำเสนอตัวอย่างความสำเร็จเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาในด้านต่างๆ ต่อสาธารณชน
3. เพื่อเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง สำนักงานฯ กับบุคคล/หน่วยงานต่างๆ
4. เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

กองบรรณาธิการ

ดร.อัมพร พงษ์กั้งสนานันท์ บรรณาธิการ
 นางสาวทัศนีย์ เนียมบุบผา ผู้ช่วยบรรณาธิการ
 นายกวิน เลือสกุล คณะกรรมการจัดทำวารสาร
 นายถวัลย์ มาศจรัส คณะกรรมการจัดทำวารสาร
 นางสาวใกล้ตา สดสมศรี คณะกรรมการจัดทำวารสาร

หากท่านต้องการแสดงความคิดเห็น
 กรุณาส่งมาที่ กองบรรณาธิการวารสารการศึกษาไทย
 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ถ.สุโขทัย ดุสิต กรุงเทพฯ 10300
 โทร. 0-2668-7123 ต่อ 1116 โทรสาร 0-2243-0083
 เจ้าของ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
 พิมพ์ที่ : บริษัท เอส.พี.วี. การพิมพ์ (2550) จำกัด โทร./โทรสาร 0-2447-6280-1

ประวัติวันครู

ศูนย์ประชาสัมพันธ์การศึกษา/เรียบเรียง

จุดเริ่มต้นของการมีวันครู มาจากการปรารถนาและการเรียกร้องของครูจำนวนมาก ซึ่งมีทั้งปรากฏในหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชนอื่นๆ หลายทาง ความเห็นของครูที่แสดงออกมานั้นพยายามที่จะชี้ให้เห็นความสำคัญของครู และอาชีพครูในฐานะที่เป็นผู้เสียสละประกอบคุณงามความดีเพื่อประโยชน์ของชาติและประชาชนเป็นอันมาก จึงควรที่จะมีวันแห่งการรำลึกถึงความสำคัญของครู เปิดโอกาสให้ครูทั้งหลายได้พักผ่อน ได้บำเพ็ญกุศล และตลอดจนดำรงกิจกรรมอื่นๆ เพื่อประโยชน์ของครู และการศึกษาของชาติตามสมควร

จอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี(พ.ศ.2499) และประธานกรรมการอำนวยการคุรุสภากิตติมศักดิ์ ได้นำไปเสนอในที่ประชุมผู้แทนคณะครูทั่วประเทศในคราวประชุมสามัญของคุรุสภา เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2499 ที่ประชุมสามัญของคุรุสภามีมติเห็นชอบ และให้เสนอคณะกรรมการอำนวยการ คุรุสภา พิจารณาเพื่อกำหนดให้มีวันครูขึ้น โดยกำหนดความมุ่งหมายไว้เพื่อประกอบพิธีระลึกถึงคุณบูรพาจารย์ เพื่อส่งเสริมสามัคคีธรรมระหว่างครูกับประชาชน ส่วนกำหนดวันเห็นควรกำหนด วันที่ 16 มกราคม ซึ่งเป็นวันประกาศพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 ในราชกิจจานุเบกษา เป็น วันครู

“วันครู” จัดขึ้นอย่างเป็นทางการครั้งแรกเมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ.2500 สถานที่จัดงาน คือ กรีฑาสถานแห่งชาติ และได้มีอนุสรณ์งานวันครูไว้ให้อุษษุณรุ่นหลังได้ศึกษา นั่นก็คือ หนังสือประวัติครู หนังสือที่ระลึกวันครู และสิ่งก่อสร้างที่เป็นถาวรวัตถุ ส่วนคำขวัญวันครูเริ่มมีขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.2522 ซึ่งในช่วงแรกๆ จะเป็นคำขวัญที่ได้มาจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ(ในฐานะประธานกรรมการอำนวยการคุรุสภา) ในเวลาต่อมาจึงเป็น

คำขวัญของบุคคลทั่วไปที่ส่งเข้าประกวด และคำขวัญที่ได้รับรางวัลชนะเลิศปี 2552 มีว่า “ครูสร้างคนดี เป็นศรีแผ่นดิน
ทั่วถิ่นศรัทธา บุษาคุณครู” ของนางนงนุช จันทะรัตน์ จากจังหวัดกาฬสินธุ์

ดอกไม้ประจำวันครู คือ “ดอกกล้วยไม้” โดยคณะกรรมการจัดงานวันครู พ.ศ.2539 ได้มีมติกำหนดให้เป็น
สัญลักษณ์ประจำวันครู ด้วยเหตุที่ได้พิจารณาว่าคุณลักษณะของกล้วยไม้ มีลักษณะและความหมายคล้ายคลึงกับ
สภาพชีวิตของครู กล่าวคือ กล้วยไม้แต่ละช่อจะผลิดอกออกผลให้เราชื่นชมได้ต้องใช้เวลานานและต้องการการดูแล
เอาใจใส่ เฉากเช่นครูแต่ละคน กว่าจะสั่งสอนศิษย์เข้ญศิษย์คนแล้วคนเล่าให้มีความเจริญก้าวหน้าในชีวิตได้ ต้องใช้
เวลาอบรมสั่งสอน ดังคำกลอนของ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ที่กล่าวไว้ว่า

“กล้วยไม้มีดอกช้า ฉันทใด
การศึกษาเป็นไป เช่นนั้น
แต่อดดอกคราวใด อามเด่น
งานสั่งสอนปลูกปั้น เสริจแล้วแสนงาม”

สารจากนายกสภกษิธี เวชชาเชิว: นายกรัฐมนตรี เนื่องในวันครู ประจำปี 2552

ณ หอประชุมคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ วันที่ 16 มกราคม 2552

“วันครู” เป็นวันสำคัญวันหนึ่งที่กระตุ้นให้สังคมตระหนักถึงบทบาทและพระคุณของครู ผู้ซึ่งเป็นพลังสำคัญ
ในการอบรมสั่งสอนและปลูกฝังทั้งด้านความรู้ วิชาการ และคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้ศิษย์ได้มีการพัฒนาทั้ง
สติปัญญาและจิตใจ พร้อมเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคม และไม่ว่าคนเราจะประกอบอาชีพใดๆ ก็ตาม
ย่อมต้องมีครูเป็นผู้สั่งสอนและปลูกฝังวิชาความรู้ ความคิด และความดีงาม ครูจึงเป็นต้นแบบสำคัญที่จะนำพา
เยาวชนของชาติให้มีแนวทางในการดำเนินชีวิต มีปัญญา และใช้ปัญญาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สังคมไทยจึงยกย่อง
ให้ครูเป็นปูชนียบุคคล

สังคมทุกวันนี้เป็นสังคมฐานความรู้ คนในสังคมจึงต้องแสวงหาความรู้และเรียนรู้ตลอดเวลาเพื่อพัฒนา
ตนเองให้มีความสามารถก้าวทันโลก ความรู้ความสามารถเป็นปัจจัยที่จะช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ รู้จักวิธีแก้ไข
ปัญหา และดำรงชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่าและมีความสุข สำหรับสังคมไทยในปัจจุบันนี้ นอกจากการจัดระบบการศึกษา
ที่มีคุณภาพทั้งด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ สารเนื้อหาการเรียนรู้อุ้ เทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้ ซึ่งเกี่ยวข้อง
โดยตรงกับบทบาทของครูในการที่จะสร้างเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดีและคนเก่งของสังคมแล้ว ในขณะที่เด็วกันต้อง
ปลูกฝังให้ค่านึงถึงความเป็นไทย และภูมิใจในวัฒนธรรมของชาติที่ได้สั่งสมมายาวนาน โดยเฉพาะการน้อมนำ
แนวพระราชดำริขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางและบูรณาการ
เป็นหลักสตรในการจัดการเรียนการสอนในระบบโรงเรียนหรือการเรียนรู้อุ้ร่วมกับวิธีอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยในการปลูกฝัง
ค่านิยมที่เหมาะสมให้แก่เด็กและเยาวชนในการดำเนินชีวิตอย่างไม่ประมาท และดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข
ผมเชื่อว่าความภูมิใจที่สุดในชีวิตของผู้เป็นครูนั้นอยู่ที่ความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าของศิษย์ทุกคน

ในโอกาสวันครูประจำปี 2552 ผมขออวยพรให้ครูและผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาทั้งหลาย รวมถึง
บุคลากรทางการศึกษาทุกคน จงประสบแต่ความสุข ความเจริญ มีสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกาย จิตใจ และปัญญา เพื่อ
เป็นพลังสำคัญในการสร้างสรรค์อนาคตของชาติให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของสังคมและประเทศของเราต่อไป

เด็กนั้น...สำคัญไฉน?

ท่านทราบหรือไม่ว่าวันเด็กแห่งชาติในอดีตไม่ได้จัดขึ้นในวันเสาร์ที่ 2 ของเดือนมกราคม? อย่างที่ทราบกันโดยทั่วไปในปัจจุบัน ทราบหรือไม่ว่าคำขวัญวันเด็กถูกแต่งขึ้นมาแล้วทั้งหมดกี่ครั้งและจากนายกรัฐมนตรีกี่ท่าน? และปีใดที่ไม่มีวันเด็ก? ทุกคำถามเหล่านี้ล้วนมีคำตอบทั้งสิ้น

วันเด็กของไทย เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ.2498 โดย นายวี.เอ็ม.กุลกานี ผู้แทนองค์การสหพันธ์ เพื่อสวัสดิภาพเด็ก ระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ ได้เสนอต่อกรมประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศว่า ควรมีการจัดงานวันเด็กขึ้น เพื่อให้ประชาชนชาวไทยเห็นความสำคัญของเด็ก และเพื่อกระตุ้นให้เด็กตระหนักถึงบทบาทของตน โดยการปลูกฝังให้เด็กมีส่วนร่วมในสังคม เตรียมพร้อมเพื่อเป็นกำลังของชาติในอนาคต

ในวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ.2498 คณะรัฐมนตรีในสมัย จอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี (พ.ศ.2491-2500) ได้มีมติเห็นชอบให้มีการจัดงานวันเด็กขึ้น จึงนับเป็นการจัดงานวันเด็กอย่างเป็นทางการครั้งแรกในประเทศไทย โดยการจัดงานวันเด็กได้ยึดเอาวันจันทร์แรกของเดือนตุลาคม ซึ่งตรงกับวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2498 และได้ยึดถือปฏิบัติให้มีวันเด็กตามกำหนดดังกล่าว

- สำหรับคำขวัญในวันเด็กแห่งชาติครั้งแรก โดย จอมพล ป.พิบูลสงคราม เมื่อปี พ.ศ.2499 มีใจความว่า “จงบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและส่วนรวม”
- ในสมัย จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ (9 กุมภาพันธ์ 2502-8 ธันวาคม 2506) เป็นนายกฯ คนต่อมา ตลอดระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งได้มอบคำขวัญวันเด็กไว้ ดังนี้

- พ.ศ.2502 ขอให้เด็กสมัยปฏิวัติของข้าพเจ้า จงเป็นเด็กที่รักความก้าวหน้า
- พ.ศ.2503 ขอให้เด็กสมัยปฏิวัติของข้าพเจ้า จงเป็นเด็กที่รักความสะอาด
- พ.ศ.2504 ขอให้เด็กสมัยปฏิวัติของข้าพเจ้า จงเป็นเด็กที่อยู่ในระเบียบวินัย
- พ.ศ.2505 ขอให้เด็กสมัยปฏิวัติของข้าพเจ้า จงเป็นเด็กที่ประหยัด
- พ.ศ.2506 ขอให้เด็กสมัยปฏิวัติของข้าพเจ้า จงเป็นเด็กที่มี

ความขยันหมั่นเพียรมากที่สุด

ภายหลังคณะกรรมการวันเด็กแห่งชาติได้พิจารณาเห็นควรให้กำหนดวันเด็กให้ตรงกับวันเสาร์ที่ 2 ของเดือนมกราคม ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เหมาะแก่การจัดงาน เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ผ่านพ้นฤดูฝน อีกทั้งยังเป็นวันหยุดราชการ ผู้ปกครองจะได้มีโอกาสพาเด็กไปศึกษาหาความรู้ยังสถานที่ต่างๆ ได้ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามที่เสนอให้เปลี่ยนแปลงวันเด็กเพื่อความเหมาะสมดังกล่าว เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2507 ตรงกับสมัย จอมพล ถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี (9 ธันวาคม 2506-14 ตุลาคม 2516) และได้มอบคำขวัญไว้ ดังนี้

- พ.ศ.2507 ไม่มีคำขวัญ เนื่องจากงดจัดงานวันเด็กแห่งชาติ
- พ.ศ.2508 เด็กจะเจริญต้องรักเรียนเพียรทำดี
- พ.ศ.2509 เด็กที่ดีต้องมีสัมมาคารวะ มานะ บากบั่น และสมานสามัคคี
- พ.ศ.2510 อนาคตของชาติจะสุกใส หากเด็กไทยแข็งแรงดีมีความประพฤติเรียบร้อย
- พ.ศ.2511 ความเจริญและความมั่นคงของชาติไทยในอนาคต ขึ้นอยู่กับเด็กที่มีวินัย

เฉลียวฉลาดและรักชาติยิ่ง

พ.ศ.2512 รู้เรียน รู้เล่น รู้สามัคคี เป็นความดีที่เด็กพึงจำ
พ.ศ.2513 เด็กประพฤติดีและศึกษาดี ทำให้มีอนาคตแจ่มใส
พ.ศ.2514 ยามเด็กจงหมั่นเรียน เพียรกระทำดี เติบใหญ่จะได้มีความสุข
ความเจริญ

พ.ศ.2515 เยาวชนฝึกตนดีมีความสามารถ

พ.ศ.2516 เด็กดีเป็นศรีแก่ชาติ เด็กฉลาดชาติเจริญ

● ในสมัยนายสัญญา ธรรมศักดิ์ (27 พฤษภาคม 2517-15 กุมภาพันธ์ 2518) นายกรัฐมนตรีต่อจากจอมพล ถนอม กิตติขจร ได้มอบคำขวัญในปี พ.ศ.2517-2518 ไว้ว่า

พ.ศ.2517 สามัคคีคือพลัง

พ.ศ.2518 เด็กดีคือทายาทของชาติไทย ต้องร่วมใจร่วมพลังสร้างความสามัคคี

● นายกรัฐมนตรีคนที่ 13 หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช (14 มีนาคม 2518-20 เมษายน 2519) ได้มอบคำขวัญ มีใจความว่า

พ.ศ.2519 เด็กที่ต้องการเห็นอนาคตของชาติรุ่งเรือง จะต้องทำตัวให้ดี มีวินัย เสียแต่บัดนี้

● นายธานินทร์ กรัยวิเชียร (8 ตุลาคม 2519-20 ตุลาคม 2520) นายภา คนที่ 14

พ.ศ.2520 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นคุณสมบัติของเยาวชนไทย

● ถึงสมัย พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ (11 พฤศจิกายน 2520-3 มีนาคม 2523) นายภา คนที่ 15

พ.ศ.2521 เด็กดีเป็นศรีแก่ชาติ เด็กฉลาดชาติเจริญ

พ.ศ.2522 เด็กไทยคือหัวใจของชาติ

พ.ศ.2523 อุดหนุน ชยัน ประหยัด เป็นคุณสมบัติของเด็กไทย

● ในสมัย พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ (3 มีนาคม 2523-4 สิงหาคม 2531) ได้มอบคำขวัญให้แก่เด็ก ดังนี้

พ.ศ.2524 เด็กไทยมีวินัย ใจซื่อสัตย์ รู้ประหยัด เคร่งครัดคุณธรรม

พ.ศ.2525 ชยันศึกษา ใฝ่หาความรู้ เชิดชูชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นคุณสมบัติของเด็กไทย

พ.ศ.2526 รู้หน้าที่ ชยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด มีวินัยและคุณธรรม

พ.ศ.2527 รักวัฒนธรรมไทย ใฝ่ดีมีความคิด สุจริตใจมั่น หมั่นศึกษา

พ.ศ.2528 สามัคคี นิยมไทย มีวินัย ใฝ่คุณธรรม

พ.ศ.2529 - 2531 นิยมไทย มีวินัย ใช้ประหยัด ใจซื่อสัตย์ ถือคุณธรรม

● พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ (4 สิงหาคม 2531-23 กุมภาพันธ์ 2534) นายภา คนที่ 17

พ.ศ.2532 - 2533 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ใจสัตย์ซื่อ ถือคุณธรรม

พ.ศ.2534 รู้หน้าที่ มีวินัย ใฝ่คุณธรรม นำชาติพัฒนา

● นายอานันท์ ปันยารชุน นายภา คนที่ 18 (2 มีนาคม 2534-7 เมษายน 2535)

พ.ศ.2535 สามัคคี มีวินัย ใฝ่ศึกษา จรรยางาม

● สมัย นายชวน หลีกภัย เป็นนายภา สมัยแรก (23 กันยายน 2535-12 กรกฎาคม 2538)

พ.ศ.2536-2537 ยึดมั่นประชาธิปไตย ร่วมใจพัฒนา รักษาสิ่งแวดล้อม

พ.ศ.2538 สืบสานวัฒนธรรมไทย ร่วมใจพัฒนา รักษาสิ่งแวดล้อม

● นายบรรหาร ศิลปอาชา (13 กรกฎาคม 2538 - 24 พฤศจิกายน 2539) นายภา คนที่ 21

พ.ศ.2539 มุ่งหาความรู้ เชิดชูความเป็นไทย หลีกไกลยาเสพติด

● พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ (25 พฤศจิกายน 2539-8 พฤศจิกายน 2540) นายภา คนที่ 22

พ.ศ.2540 รู้คุณค่าวัฒนธรรมไทย ตั้งใจใฝ่ศึกษา ไม่พึ่งพาสถาปัตยกรรม

● นายชวน หลีกภัย (9 พฤศจิกายน 2540-17 พฤศจิกายน 2543) เป็นนายกฯ สมัยที่ 2

พ.ศ.2541 และ 2542 ชยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย

พ.ศ.2543 และ 2544 มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ คู่คุณธรรม นำประชาธิปไตย

● นายกรัฐมนตรีคนที่ 23 พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร (9 กุมภาพันธ์ 2544-19 กันยายน 2549)

พ.ศ.2545 เรียนให้สนุก เล่นให้มีความรู้ สู้อนาคตที่สดใส

พ.ศ.2546 เรียนรู้ตลอดชีวิต คิดอย่างสร้างสรรค์ ก้าวทันเทคโนโลยี

พ.ศ.2547 รักชาติ รักพ่อแม่ รักเรียน รักสิ่งดีๆ อนาคตดีแน่นอน

พ.ศ.2548 เด็กรุ่นใหม่ ต้องขยันอ่าน ขยันเรียน กล้าคิด กล้าพูด

พ.ศ.2549 อยากฉลาด ต้องขยันอ่าน ขยันคิด

● พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ (1 ตุลาคม 2549-29 มกราคม 2551) นายกฯ คนที่ 24

พ.ศ.2550 มีคุณธรรมนำใจ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง หลีกเลียงอบายมุข

พ.ศ.2551 สามัคคี มีวินัย ใฝ่ความรู้ เชิดชูคุณธรรม

● และนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีคนที่ 27 ของประเทศไทย นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (17 ธันวาคม 2551-ปัจจุบัน) ได้ให้คำขวัญในวันเด็กแห่งชาติ ซึ่งตรงกับวันที่ 10 มกราคม 2552 ที่ ผ่านมาว่า “ฉลาดคิด จิตบริสุทธิ์ จุดประกายฝัน ผูกพันรักสามัคคี”

จะเห็นได้ว่าทุกคำขวัญที่นายกรัฐมนตรีได้มอบให้ในวันเด็กแห่งชาตินั้น ล้วนเป็นคำขวัญที่ต้องการให้เด็กไทยเป็นคนดี คนเก่ง รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และมีคุณธรรมในเรื่องต่างๆ ซึ่งสอดคล้องตรงกับกระทรวงศึกษาธิการที่มีนโยบายเร่งรัดปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดีมีความรู้ และอยู่ดีมีสุข ตรงกับ 8 พื้นฐานคุณธรรมของกระทรวงศึกษาธิการ คือ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ ดังนั้น วันเด็กจึงเป็นวันที่เราจะช่วยกันบ่มเพาะพุ่มพัก เพื่อให้เยาวชนมีความพร้อมที่จะเติบโตไปสู่การเป็นคนดีมีคุณภาพเพื่อพัฒนาประเทศชาติต่อไป ดังนั้นวันเด็กจึงสำคัญ...ด้วยประการฉะนี้

เกร็ดเล็กลมน้อยเกี่ยวกับวันเด็ก

วันที่ 20 พฤศจิกายนของทุกปี ถือเป็นวันเด็กนานาชาติ ซึ่งประกาศอย่างเป็นทางการในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ เมื่อปี ค.ศ.1954 (ตรงกับปี พ.ศ.2497 ของไทย) เพื่อให้ทุกประเทศกำหนดวันเด็กในประเทศของตน โดยมีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมการสร้างความเข้าใจในตัวเด็ก และเพื่อเฉลิมฉลองให้แก่เด็กๆ ทั่วโลก

สำหรับวันเด็กในประเทศแถบเอเชียจะตรงกับวันใดบ้าง

ประเทศสิงคโปร์ คือ วันที่ 1 ตุลาคมของทุกปี

ประเทศมาเลเซีย คือ วันเสาร์สุดท้ายของเดือนตุลาคมของทุกปี

ประเทศเกาหลีใต้ คือ วันที่ 5 พฤษภาคมของทุกปี

ประเทศญี่ปุ่น คือ วันที่ 5 พฤษภาคมของทุกปี

ประเทศจีน คือ วันที่ 1 มิถุนายนของทุกปี

ประเทศอินเดีย คือ วันที่ 14 พฤศจิกายน และวันที่ 20 พฤศจิกายน สาเหตุที่มี 2 วัน เนื่องจากในวันที่ 14 พฤศจิกายน เป็นวันเกิดบุคคลสำคัญของประเทศอย่าง Pandit Jawaharlal Nehru ส่วนวันที่ 20 พฤศจิกายนนั้นเป็นวันเด็กที่ทาง UN กำหนดให้เป็นวันเด็กนานาชาติ ประเทศอินเดียจึงให้ความสำคัญกับทั้งสองวัน

เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2551 นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินต่อรัฐสภา เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐบาลจะดำเนินการเพื่อนำสังคมไทยกลับคืนสู่ความสามัคคีปรองมอด เอื้ออาทร และคนไทยมีความสุขถ้วนหน้า พร้อมทั้งนำประเทศไทยให้ผ่านพ้นวิกฤตเศรษฐกิจครั้งสำคัญ เพื่อให้สามารถพัฒนาต่อไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการและมีกำหนดเวลาแล้วเสร็จในปีแรก และระยะการบริหารราชการ 3 ปีของรัฐบาล ซึ่งมีกำหนดเริ่มต้นตั้งแต่ปีแรกเป็นต้นไป

สำหรับนโยบายด้านสังคมและคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะนโยบายการศึกษา เป็นระยะการบริหารราชการ 3 ปีของรัฐบาล ประกอบด้วย

นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา

1.ปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และระดมทรัพยากรเพื่อการปรับปรุงการบริหารจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา พัฒนาระบบการคัดเลือกเข้าสู่มหาวิทยาลัย พัฒนาหลักสูตร รวมทั้งปรับหลักสูตรวิชาแกนหลัก รวมถึงวิชาประวัติศาสตร์ ปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน พัฒนาทักษะในการคิด วิเคราะห์ ปรับบทบาทการศึกษานอกโรงเรียนเป็นสำนักงานการศึกษาตลอดชีวิต และจัดให้มีศูนย์การศึกษาตลอดชีวิต เพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมการกระจายอำนาจให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อนำไปสู่เป้าหมายคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นคุณธรรมนำความรู้อย่างแท้จริง

2.ส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อให้สนองตอบความต้องการด้านบุคลากรของภาคเศรษฐกิจ

3.พัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้ครูดี ครูเก่ง มีคุณธรรม มีคุณภาพ และมีวิทยฐานะสูงขึ้น ลดภาระงานครูที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามโครงการคืนครูให้นักเรียน มีการดูแลคุณภาพชีวิตของครูด้วยการปรับโครงสร้างหนี้ และจัดตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตครูควบคู่ไปกับการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เน้นการพัฒนาเนื้อหาสาระและบุคลากรให้พร้อมรองรับและใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างคุ้มค่า

4.จัดให้ทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาฟรี 15 ปี ตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เกิดความเสมอภาคและความเป็นธรรมในโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ทั้งผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ผู้บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา และชนต่างวัฒนธรรม รวมทั้งยกระดับการพัฒนาคุณยุวเด็กเล็กในชุมชน

5.ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ โดยการจัดกลุ่มสถาบันการศึกษาด้านศักยภาพปรับเงินเดือนค่าตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้สูงขึ้น โดยภาครัฐเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างของการใช้ทักษะอาชีวศึกษาเป็นเกณฑ์กำหนดค่าตอบแทนและความก้าวหน้าในงาน ควบคู่กับการพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้วยการเพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา

6.ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กุ่มี้มเพื่อการศึกษา ให้มีการประណอมและไกล่เกลี่ยหนี้ รวมทั้งขยายกองทุนให้กุ่มี้มเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้นเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและปริญญาตรีเพิ่มขึ้น

7.ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเชิงสร้างสรรค์อย่างชาญฉลาด เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้

8.เร่งรัดการลงทุนด้านการศึกษาและการเรียนรู้อย่างบูรณาการในทุกระดับการศึกษาและในชุมชน โดยใช้พื้นที่และโรงเรียนเป็นฐานในการบูรณาการทุกมิติ และยึดเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นหลักในการยกระดับคุณภาพโรงเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และส่งเสริมความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยไปสู่การเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาและวิจัยพัฒนาในภูมิภาค รวมทั้งเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตในชุมชนโดยเชื่อมโยงบทบาทสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันทางศาสนา

การปฏิรูปการศึกษา : รอบ 2 ปฏิรูปอะไร อย่างไร

เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2552 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตร่วมกับหนังสือพิมพ์มติชน จัดเสวนา เรื่อง “การปฏิรูปการศึกษา : รอบ 2 ปฏิรูปอะไร อย่างไร” ณ ประชุมทวิ บุญเขต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีบุคคลทั้งในวงการศึกษา เอกชน สื่อมวลชน และผู้สนใจร่วมฟังกว่า 200 คน โดยนายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานและบรรยายพิเศษ และกล่าวถึงการเสวนาครั้งนี้ว่า เป็นการระดมความคิดเห็น นำไปสู่กระบวนการเพื่อประกอบการพิจารณาในการดำเนินการเรื่องการปฏิรูปการศึกษา รอบ 2 ต่อไป วารสารการศึกษาไทยจึงขอนำสรุปประเด็นต่างๆ มาให้ทราบโดยสรุป ดังนี้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวถึงการปฏิรูปการศึกษารอบแรก ปี 2542 เริ่มต้นสมัยนายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการร่างกฎหมาย ส่วนตนมีส่วนเกี่ยวข้องกับอ้อมอยู่บ้าง เนื่องจากในขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และเป็นประธานวิปรัฐบาล จึงมีส่วนผลักดันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี 2542 เข้าสู่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนั้น รัฐบาลชุดนี้ จึงให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษาเป็นพิเศษ

ปฏิรูปการศึกษารอบแรก สำเร็จหลายเรื่อง

ช่วงการปฏิรูปการศึกษารอบแรก มีการดำเนินการในหลายเรื่อง เช่น เรื่องโครงสร้างที่รวมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวงศึกษาธิการเข้าด้วยกัน เป็นกระทรวงศึกษาธิการในวันนี้ มีการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย การจัดตั้งองค์การมหาชน คือ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เรื่องของการบริหารจัดการ มีการกระจายอำนาจ ที่ยังไม่ลงไปถึงสถานศึกษา 100% แต่ไปติดอยู่ที่เขตพื้นที่การศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในปี 2544 การปฏิรูปครู และบุคลากรทางการศึกษา ด้วยความมุ่งหวังที่ต้องการเห็นการพัฒนาครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม เพื่อเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการศึกษา รวมทั้งเรื่องเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนและการมีส่วนร่วมเพื่อระดมทุกภาคส่วน

ปัญหาของการปฏิรูปการศึกษารอบ 9 ปีที่ผ่านมา

การปฏิรูปการศึกษาในรอบแรกช่วงระยะเวลา 9 หรือ ประมาณ 1 ทศวรรษที่ผ่านมา ยังมีปัญหาค้างคาอยู่หลายประการ ยกตัวอย่างเช่น ในเรื่องของคุณภาพ การพัฒนาการสอนของครูไม่ทันกับหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป จากหลักสูตรท่องจำมาเป็นหลักคิดวิเคราะห์ ครูยังไม่สามารถสนองตอบหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไปได้ ซึ่งสภาพการศึกษาได้สรุปปัจจัยที่เป็นอุปสรรคว่า เกิดจากความไม่พร้อมของครู สื่อและเทคโนโลยีที่ขาดทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพและเห็น hardware มากกว่า software ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เด็กจำนวนหนึ่งอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ การประเมินสถานศึกษาของ สมศ. ที่ตนจำเป็นต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ โดยสมศ. ทำการประเมิน 2 รอบ ประเมินรอบแรก ปรากฏว่า อยู่ในระดับดีที่ได้มาตรฐานเป็นที่น่าพอใจประมาณ 35% แปลว่าอีก 65% ยังเป็นตัวเลขที่ต้องเข้าไปดูแลเป็นพิเศษ ส่วนรอบที่สองดีขึ้น โรงเรียนขั้นพื้นฐานผ่าน 80% แต่อีก 20% ก็ยังเป็นตัวเลขที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษในช่วงของการปฏิรูปรอบ 2

ในส่วนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐบาล แม้ยังประเมินไม่ครบ แต่พบว่าไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน 10-16% ต้องปรับปรุงหลายสาขาวิชา ส่วนสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ต้องปรับปรุง 27% และยังมีอีกว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ และก็ขาดทักษะพื้นฐานที่จำเป็น มีอัตราการตกงานและกึ่งเลิกเรียนกลางคันมีอัตราสูง และผู้เรียนยังมีค่านิยมมุ่งปริญญามากกว่าความรู้ที่แท้จริง และผู้สำเร็จการศึกษาขาดจิตสำนึกสาธารณะ จึงทำให้มีการบ้านข้อใหญ่เรื่องคุณภาพมาตรฐานสำหรับการหาคำตอบในการปฏิรูปการศึกษารอบ 2

ปฏิรูปการศึกษารอบแรกเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการปฏิรูปการศึกษายุคใหม่

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกล่าวว่า การปฏิรูปรอบแรกไม่ล้มเหลวแต่เป็นจุดเริ่มต้นแห่งการปฏิรูปการศึกษายุคใหม่ เพื่อการศึกษาสู่แสงสว่างในอนาคต เพียงแต่มีหลายเรื่อง หลายภารกิจ ที่จำเป็นจะต้องทำ สานต่อและต่อยอดขึ้นไป อะไรที่ติดอยู่แล้วต้องรักษาระดับให้ติดต่อไปและเพิ่มพูนคุณภาพขึ้นไป อะไรที่คิดว่าอาจจะผิดทิศผิดทางให้มากำหนดกันใหม่ และปรับปรุงเพื่อที่จะเดินไปสู่ทิศทางที่ถูกต้อง โดยการปฏิรูปการศึกษารอบ 2 ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ในการผลักดันการปฏิรูปการศึกษา รอบ 2 อย่างไร และจะปฏิรูปอะไร ได้กำหนดกรอบไว้แล้ว 8 ประเด็น อาจต้องเพิ่มหรือปรับลดลงเพื่อให้ตรงโจทย์ คือ

- 1.การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- 2.การผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์
- 3.การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทางด้านการศึกษาและการมีส่วนร่วม
- 4.การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา
- 5.การผลิตและพัฒนากำลังคน
- 6.การปฏิรูปการเงินเพื่อการศึกษา
- 7.การปฏิรูปเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 8.กฎหมายทางด้านการศึกษา

หัวใจของการปฏิรูปการศึกษารอบ 2 อยู่ที่เรื่องคุณภาพ และเรื่องโอกาส

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและรัฐบาลให้ความสำคัญเป็นพิเศษและมองว่า หัวใจสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษารอบ 2 อยู่ที่ 2 เรื่องหลัก ได้แก่ เรื่องคุณภาพและเรื่องโอกาสที่ต้องทำควบคู่กันไป โดยจะทำพร้อมเรื่องอื่นๆ ดังนี้

เรื่องโอกาสทางการศึกษา

รัฐบาลมีนโยบายที่ชัดเจนคือ “นโยบายเรียนฟรี 15 ปี” เพื่อต้องการเพิ่มโอกาส ขยายโอกาสให้กับคนไทยทุกคนที่มีสิทธิตามนโยบายรัฐบาล หรือตามรัฐธรรมนูญ ได้มีโอกาสได้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ **“คำว่าเรียนฟรี 15 ปี ตามนโยบายรัฐบาล”** คือ เรียนฟรีตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลายคนอาจสับสนตัวเลข 14 ปี เพราะโรงเรียนอนุบาลของรัฐบาลนั้นมีอนุบาล 1 และอนุบาล 2 จึงเป็น 2 + 12 และนับ ป.1 ถึง ม.6 จึงกลายเป็น 14 แต่อนุบาลของเอกชนมี 3 ปี จึงกลายเป็น 15 จึงเป็นเป้าหมายเดียวกัน คือ ฟรีตั้งแต่อนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6

หรือมัธยมปลาย และรวม ปวช. เพราะอยู่ในระดับมัธยมปลายด้วย โดยให้ฟรีในเรื่องของตำราเรียน อุปกรณ์การเรียน ชุดนักเรียน และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพ ซึ่งจึงเป็นโครงการเรียนฟรีอย่างมีคุณภาพ

การขยายโอกาสในเรื่องของ “กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา” ต้องเป็นกองทุนที่ขยายโอกาสให้กับทุกคนที่อยู่ในข่ายได้มีโอกาสใช้สิทธิ์มากที่สุด ปัจจุบันที่เป็นปัญหาต้องมีการปรับหลักเกณฑ์เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาเด็กออกกลางคัน หรือว่าเด็กที่จบ ปวส. และมีความประสงค์ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ควรจะมีสิทธิ์ที่จะไปกู้เรียนในปี 3 ปี 4 ได้ และกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ควรเป็นเป็นเครื่องมือจูงใจให้ผู้เรียนไปเรียนในสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานหรือตลาดทางเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลจะให้ความสำคัญกับการขยายโอกาสให้กับผู้ด้อยโอกาสได้มีสิทธิอย่างเต็มที่ให้มีโอกาสเรียน ทั้งเด็กที่เป็นเด็กพิเศษ หรือว่าเด็กชายขอบ

เรื่องคุณภาพการศึกษา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้มุ่งเน้นเรื่องคุณภาพการศึกษาเป็นพิเศษและเน้นหลายเรื่อง โดยเน้นคุณภาพครูเป็นพิเศษ เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่คุณภาพผู้เรียน และเป้าหมายของการเรียนจะต้องนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่ให้ผู้เรียนนั้นมีความรู้ คือ เก่ง มีคุณธรรม จริยธรรม และต้องมีความภาคภูมิใจในรากเหง้าของความเป็นไทยด้วย โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายในการพัฒนาคุณภาพครู จะทำใน 4 เรื่องด้วยกัน ได้แก่

1. **จัดตั้งสถาบันฯ กำหนดมาตรฐานการผลิตและพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา** เพื่อทำหน้าที่ กำหนดมาตรฐาน หลักสูตรฝึกอบรมพัฒนาครู เพื่อให้ได้ครูที่มีคุณภาพ ซึ่งต่อไปสถาบันการศึกษาใดจะผลิตครูหรือบุคลากรทางการศึกษาจะต้องได้มาตรฐานที่สถาบันนี้กำหนดไว้ ปัจจุบันสถาบันพัฒนาครูมีอยู่หลายแห่ง ต้องทำให้เป็นหน่วยเดียวกันและมีมาตรฐานเดียวกัน มีผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญเข้ามาดำเนินการอย่างแท้จริง จะทำให้ได้ครูใหม่ที่มีคุณภาพ ขณะเดียวกันครูเก่าก็จะได้รับการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น ต้องมีกระบวนการจูงใจให้คนเก่งนั้นเข้ามาเป็นครูมากขึ้น โดยการให้ทุนสำหรับเด็กเก่งเข้ามาเรียนครู

2. **ของขวัญและกำลังใจครู รัฐบาลจะจัดตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตครู** เพื่อช่วยแก้ไข้ปัญหาในเรื่องสวัสดิการ ภาระหนี้สิน รวมถึงเรื่องวิทยฐานะ โดยจะปรับระบบการประเมินใหม่ จากการวัดผลที่เป็นเอกสารมาเป็นการวัดผลที่ผลสัมฤทธิ์เชิงประจักษ์ของการเรียนการสอนเป็นหลัก คือ วัดที่คุณภาพการเรียนการสอนและวัดผลสัมฤทธิ์ที่ตัวผู้เรียน

3. **โครงการคืนครูให้นักเรียน** กระทรวงศึกษาธิการจะรับผิดชอบเรื่องการให้ครูไปทำงานธุรการทำเอกสาร ทำบัญชี แทนที่จะใช้ครูไปทำการสอนให้ครบเวลา ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนต่ำ โดยกระทรวงศึกษาธิการ จะจัดหาเจ้าหน้าที่ธุรการโดยตรงให้กับโรงเรียนและพร้อมทั้งได้กำหนดอัตราไว้ส่วนหนึ่ง ซึ่งตนกำลังเจรจากับรัฐบาลว่าจะสามารถคลี่คลายปัญหานี้ได้มากน้อยแค่ไหน แต่แนวทางชัดเจนพอสมควรแล้วว่ามีก็อัตรา อาจจะใช้กรณีแก้ปัญหาการว่างงาน 5 แสนคนที่มีนโยบายอยู่

4. **การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา** อาจรวมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่กระจัดกระจาย ต่างคนต่างทำ และจัดตั้งเป็นสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้รูปแบบเดียวกัน มีทิศทางที่ชัดเจนและมีกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อพัฒนาครู พัฒนาคุณภาพผู้เรียน และช่วยส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่ง กทช.

มีงบประมาณอยู่ก้อนหนึ่ง ส่วนเรื่องการบริหารจัดการให้ได้เงินก้อนนี้มาเป็นเรื่องของตน

สำหรับเรื่องอื่นๆ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการตั้งธงไว้ว่าจะต้องดำเนินการควบคู่ไป และฝากให้ทุกคนช่วยการคิด เพื่อนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศ ได้แก่

1. เรื่องคุณธรรม จริยธรรม กับสำนึกความเป็นไทย จากผลการสำรวจเยาวชนมีทัศนคติต่อผู้บริหารประเทศว่า โกงไม่เป็นไรขอให้เก่ง จึงต้องปลูกจิตสำนึกสาธารณะว่าต้องทั้งเก่งและไม่โกง โดยขอให้หน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการช่วยกันหาคำตอบทำอย่างไรจึงได้เด็กที่ออกมาทั้งเก่ง มีคุณธรรม จริยธรรม ภาคภูมิใจในรากเหง้าของความเป็นคนไทย

2. เรื่องการมีส่วนร่วม รัฐบาลจะให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา ชุมชน และองค์กรเอกชน ส่วนราชการ และภาคเอกชนต้องเข้ามาช่วยกัน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของทั้งภาครัฐและเอกชนในการผลิตนักศึกษาตรงกับความต้องการของตลาด และมีการจัดตั้ง **คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนทางการศึกษา (กรอ.)** เพื่อศึกษาความต้องการของตลาด วางแผนและกำหนดการผลิตนักศึกษาทั้งเชิงปริมาณ คุณภาพ และสาขาวิชา

3. การจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อกำหนดมาตรฐานความสามารถทางด้านคนที่เรียนจบวิชาชีพและเทียบเคียงกับเงินเดือน ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถ บางคนจบประกาศนียบัตรแต่มีสมรรถนะความสามารถสูงอาจรับเงินเดือนสูงกว่าระดับปริญญา และตรงกับความต้องการของภาคเอกชน

4. ให้ความสำคัญของการศึกษานอกระบบ รัฐบาลให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต ไม่ได้แปลว่าการให้ความสำคัญกับการศึกษานอกระบบจะมีความหมายแค่จะยก กศน. ขึ้นมาให้โตขึ้น และไม่ได้มีความหมายว่าการศึกษาตลอดชีวิตไปรับเด็กหรือผู้ใหญ่ที่ตกจากการศึกษาในระบบเพื่อมาเรียนให้จบตามการศึกษาภาคบังคับหรือไปอบรมบางวิชาความรู้ บางสาขาตามหมู่บ้านเท่านั้น แต่เป็นการบ้านนอกเหนือจากการศึกษาในระบบ ถ้าเป็นวงกลม ก็จะเป็นการศึกษาพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษา ที่เหลือต้องเติมเต็มครบวงกลม

5. การส่งเสริมการอ่าน ต้องส่งเสริมการอ่านตลอดชีวิต และการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์จากสื่อหลากหลายในยุคโลกาภิวัตน์

ประเด็นต่างๆ ดังกล่าว นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้นำเสนอและฝากไว้ให้นักวิชาการและผู้เข้าร่วมในวงเสวนาช่วยกันคิด โดยเฉพาะมอบให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นเจ้าภาพหลักในการหาคำตอบภายในเดือนเมษายนนี้ เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษารอบที่ 2 ก้าวต่อไปได้อย่างตรงจุดและบรรลุจุดมุ่งหมายของรัฐบาลคือการพัฒนาเด็กไทย และคนไทยให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาและเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ

สัมภาษณ์ ปาริฉัตต์ กรรมการสภาการศึกษา ซึ่งปฏิรูปการศึกษารอบ 2 ควรเน้นปฏิรูปครูเป็นหลัก

ตั้งแต่นี้ต่อไป คอสมันน์มุมมองจากสภาการศึกษา จะมาพบกับผู้อ่านเป็นประจำทุกเดือน โดยจะนำข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และมุมมองที่น่าสนใจต่างๆ โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 ของคณะกรรมการสภาการศึกษา มาถ่ายทอดให้กับผู้อ่านได้รับรู้รับทราบกัน เพราะกรรมการสภาการศึกษา เปรียบเสมือนตั้งสมองของชาติทางด้านการศึกษา ซึ่งจะทำหน้าที่สำคัญคือ พิจารณาเสนอนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษาของชาติ

เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2551 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมกับองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการเสวนา เรื่อง ทิศทางเพื่อการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 ณ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยมีรองศาสตราจารย์ธงทอง จันทรางศุ เลขาธิการสภาการศึกษา เป็นประธาน และมีองคมนตรีผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการเสวนา

นายสมหมาย ปารีฉัตรดี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสภาการศึกษา ด้านสื่อสารมวลชน หนึ่งในกรรมการสภาการศึกษา ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษารอบใหม่ไว้ได้อย่างน่าสนใจ ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ผมเป็นสื่อมวลชนมาจากภาคเอกชน โจทย์ข้อใหญ่ที่เรานำมาสู่การพูดคุย ไม่ว่าจะครั้งนี้หรือครั้งที่ผ่านๆ มา ตรงกันคือ เด็กไทยความดีหดหาย ขาดวินัย ไร้สำนึกส่วนรวม ตัวใครตัวมัน หยิบโหยง เอาแต่สนุกสนาน บันเทิง ผลการเรียนต่ำกว่ามาตรฐาน ไม่เป็นนักคิด นักวิเคราะห์ ไม่รักการอ่าน ฉาบฉวย ง่ายเข้าว่า มุ่งความร่ำรวยโดยทางลัด โดยไม่ต้องทำงาน นี่คือโจทย์ข้อใหญ่ข้อนี้

โจทย์ข้อต่อมาคือ การปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา ผลที่ได้ไม่ถึงเด็ก สิ่งปรากฏยืนยันชัดเจนจากการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ชุดที่สุด โรงเรียนระดับขั้นพื้นฐานมีมาตรฐานต่ำกว่า 79 % ในขณะที่โรงเรียนระดับอาชีวะผ่านการรับรอง 84.5 % มหาวิทยาลัยผ่านการรับรอง 94.8 % สิ่งที่น่าสังเกตคือ ตัวป้อน ปัจจุบันต่ำกว่ามาตรฐาน ตัวป้อนที่ไปอาชีวะและมหาวิทยาลัยผ่านการรับรองแล้ว ฉะนั้นในอนาคต ตัวป้อนที่ต่ำกว่ามาตรฐานจะทำให้อาชีวะและมหาวิทยาลัยไม่ผ่านการรับรอง นี่คือประเด็นที่น่าสังเกต ขณะนี้ตัวป้อนไม่ดี จะอ้างว่าปริมาณเยอะก็อ้างได้ ถ้าผลการประเมินมหาวิทยาลัยในอนาคตดีขึ้นก็น่าชื่นใจ แต่ถ้าตัวป้อนเป็นอย่างนี้อนาคตจะลำบาก เรื่องนี้ยืนยันได้ชัดเจน

ประเด็นที่สภาการศึกษาตั้งมา 8 ประเด็น (การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วม การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา การผลิตและพัฒนากำลังคน การเงินเพื่อการศึกษา เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และกฎหมายการศึกษา) ซึ่งก่อนหน้านี้รัฐบาลที่แล้วได้มีมติคณะรัฐมนตรี ออกมาเป็น 6 ยุทธศาสตร์ (การพัฒนาความพร้อมและพัฒนาการของผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา การจัดระบบการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา การสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษา และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม)

เราจะทำอะไร ระหว่างยุทธศาสตร์กับเป้าหมาย หรือระหว่างกระบวนการ ถ้าเราจะพิจารณาใน 8 ประเด็นนี้ อะไรคือยุทธศาสตร์ อะไรคือเป้าหมาย อะไรคือกระบวนการ เราต้องให้ชัดเจน มิฉะนั้นเราก็ต้องเปิดเวทีอภิปรายกันแบบนี้บ่อยๆ เป็นวงวนอยู่ในยุทธศาสตร์ ไม่ได้ลงไปสู่การปฏิบัติสักที

ผมขอเน้นว่าเราควรให้ความสำคัญกับกระบวนการ การแสวงหากระบวนการ เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาส่งผลถึงเด็กอย่างแท้จริง ฉะนั้นใน 8 ประเด็นต้องทำให้ชัดเจนว่า ทิศทางเราจะไปทางไหน อย่างไร เราจะเห็นเรื่องอะไรเป็นพิเศษ เราจะจัดลำดับประเด็นก่อนหลังหรือไม่ ถ้าเราไม่จัดลำดับว่าประเด็นไหนสำคัญ เน้นอะไรก่อนหลัง ไปให้ความสำคัญเท่ากันหมด ทำทุกอย่างพร้อมกันหมด จากประสบการณ์การบริหารที่ผ่านมา พบว่าทำหลายๆ อย่างในเวลาเดียวกัน จะไม่ได้ดีสักอย่าง หรืออาจจะไปได้ดีกับคนอื่นแทนที่จะได้ดีกับเด็ก

ดังนั้นเราควรมาร่วมกันพิจารณาว่า ยุทธศาสตร์และกระบวนการ เราจะทำเรื่องใดให้ได้ผลดีที่สุด แล้วทำเรื่องอื่นประสานตามไป จะดีกว่าหรือไม่ นี่คือนสิ่งที่เราน่าจะพิจารณาให้ชัดว่า 8 ประเด็นเราจะจัดลำดับอย่างไรภายใต้ทรัพยากรที่มีจำกัด ถ้าเราไม่จัดลำดับ และใช้ลัทธิถั่วเฉลี่ยไปหมด มันจะไม่เกิดผลอย่างแท้จริง นี่ยังไม่นับไปถึงประเด็นที่เกิดการคัดค้านต่อต้านจะทำให้เกิดการวนเวียน ย่ำอยู่ในวังวนของโครงสร้าง ผลที่ได้จะตกอยู่ข้างบน ไม่ลงไปถึงข้างล่าง

ผมให้ความสำคัญกับกระบวนการ ใน 8 ประเด็น ผมเห็นว่าประเด็นที่สองน่าจะเป็นหัวใจหลัก คือ การปฏิรูปครู การปฏิวัติเปลี่ยนแปลงครู เป็นเรื่องใหญ่และเป็นเรื่องหลัก เราน่าจะทำเรื่องนี้นีก่อน ทำเรื่องนี้ให้เด่นที่สุดก่อน ส่วนเรื่องอื่นก็ค่อยทำตาม ต้องทำในระดับที่เป็นการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความแข็งแกร่งขึ้นมา ครูคืออะไร ครูคือคนปั้นหม้อ คือคนวาดภาพ เราอยากได้ภาพดีๆ สวยๆ หม้อที่ดีๆ ถ้าเราไม่มีคนวาดภาพที่ตีออกมา ภาพที่ออกมาก็จะไม่สวย คนปั้นหม้อไม่ดี หม้อก็ออกมาไม่สวย ผมจึงอยากให้เห็นตรงนี้

“...อยากให้การปฏิรูปการศึกษาครั้งใหม่ เน้นหนักที่ครู ให้ครูเป็นตัวตั้ง ส่วนเรื่องการประเมิน เทคโนโลยี กฎหมาย หรือการเงิน เป็นเพียงเครื่องมือที่นำไปสู่การส่งเสริมความเข้มแข็งของครู...”

สำหรับเรื่องของคุณภาพและมาตรฐานก็ถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ แต่ผมมองว่าเป็นเรื่องของนามธรรม ที่เป็นรูปธรรมคือครู เพราะครูคือคน อยากให้การปฏิรูปการศึกษาครั้งใหม่ เน้นหนักที่ครู ให้ครูเป็นตัวตั้ง ส่วนเรื่องการประเมิน เทคโนโลยี กฎหมาย หรือการเงิน เป็นเพียงเครื่องมือที่นำไปสู่การส่งเสริมความเข้มแข็งของครู ผมว่าถ้าเราเจาะลงไปให้ชัด น่าจะชัดเจนที่สุด

ส่วนเรื่องการจัดสรรงบประมาณการศึกษา ที่ผ่านมาระดับกระทรวงเน้นการจัดแบบเน้นแสดงรายการ ถ้าเรานำ 8 ประเด็นมาตั้ง จากงบประมาณที่รัฐทุ่มลงไป ไม่นับงบประมาณของสถาบันการศึกษาต่างๆ เรามาปรับวิธีวิเคราะห์งบประมาณกันใหม่ งบประมาณของ 5 องค์กรหลักมาตั้งไว้ว่า องค์กรละเท่าไร และเป็นงบที่ใช้ประจำเท่าไร และเหลือบเพื่อการพัฒนาเท่าไร มันได้สะท้อนให้เห็นว่ามันไม่ไหว แต่ถ้าเปลี่ยนเอา 8 ประเด็นมาเป็นตัวตั้ง งบประมาณที่นำไปใช้กับ 8 ประเด็นนั้น เป็นเงินเท่าไรในแต่ละปี น่าจะชัดกว่า เราจะรู้ว่าเรื่องไหนควรจะมากหรือน้อย เพราะถ้าเราไม่ทำให้ชัดเจน งบประมาณก็จะถูกเฉลี่ยกันไป

ผมเสนอว่าควรนำงบประมาณมาจัดสรรใหม่ให้ชัดเจน ส่วนที่เป็นงบเพื่อการพัฒนาเท่าไร นำมาจัดลำดับให้ชัดเจนว่าควรจะมุ่งเน้นทำอะไรก่อนหลัง ผมขอเน้นย้ำเรื่องครู การปฏิวัติครูถือเป็นหัวใจหลัก เป็นธงนำในการปฏิรูปการศึกษารอบ 2 เวทีเปิดการสัมมนาต่างๆ ขอให้พูดถึงกระบวนการการขับเคลื่อนที่เป็นจริงให้มากกว่าการรวนเวียนประเด็นปัญหาเดิมๆ แล้วก็ทำแต่ยุทธศาสตร์ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาทำเรื่องนี้ ถือเป็นสิ่งที่ดี

ผมอยากให้มีการจัดในระดับภูมิภาคด้วย เพื่อให้ถึงกลุ่มเป้าหมายจริงๆ ต้องกระจายออกไปให้ชัดเจน ฟังความคิดเห็นจากครูว่าควรได้รับการปรับปรุงและพัฒนาอย่างไร ยุทธวิธีและกระบวนการว่าด้วยการพัฒนาครู ตามมติ ครม.ว่าด้วยยุทธศาสตร์ก็เขียนไว้อย่างชัดเจน ใน 8 ประเด็นนี้ก็เขียนชัด ฉะนั้นสิ่งที่สำคัญคือ ทำในสิ่งที่ยังไม่ได้ทำเสียก่อน ใน 8 ประเด็นนี้สิ่งไหนที่ยังไม่ได้ทำก็ทำก่อน โดยเฉพาะประเด็นที่สาม เห็นชัดว่าการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วม หน่วยงานส่วนกลางมีการขยายหน่วยงานและเพิ่มบุคลากร ทั้งที่น่าจะลดขนาดองค์กรให้เล็กลง สิ่งไหนที่ยังไม่ทำ ทำให้ได้ก่อน และเรื่องครูก็ทำตามมาในทันที

สวัสดีปีใหม่ 2552 ปีนี้ตรงกับปีฉลู หรือปีวัวที่เป็นสัญลักษณ์ของความแข็งแรงอุดมสมบูรณ์จึงขอให้สมาชิกวารสารการศึกษาไทยทุกท่าน มีแต่ความสมบูรณ์พูนสุข มั่งคั่งเบิกบานใจ คิดดี ทำดี พุดดี ขอให้พบแต่สิ่งดีๆ ตลอดปีตลอดไปค่ะ

ช่วงเทศกาลปีใหม่ ทุกท่านคงได้รับคำอวยพรที่เป็นมงคลจากคนรอบข้างที่เป็นสัญญาณว่ายังคิดถึงกันอยู่ ที่ไกลกันอาจส่งความสุขโดยเขียนข้อความผ่าน e-mail หรือส่งการ์ดอวยพรถึงกัน ที่อยู่ใกล้กันอาจมอบ

ของขวัญให้แก่กัน

พูดถึงเรื่องของขวัญ ในเทศกาลปีใหม่นี้ สิ่งที่นิยมมอบให้กันเห็นจะเป็นไดอารี หนังสือเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรม หนังสือเพื่อสุขภาพ กระจ่ำผลไม้ กระจ่ำดอกไม้ ขนมไทย ขนมฝรั่ง ฯลฯ จึงอดไม่ได้ที่ต้องนำมาเล่าสู่กันฟัง เพราะพอได้รับแล้วก็มีความคิดต่างๆ แวบเข้ามาว่า การมอบของขวัญในปีปัจจุบันจะมีความหลากหลายและเปลี่ยนไปจากอดีต และต้องบอกว่าคนไทยเรามีความคิด ดีๆ สร้างสรรค์มากมาย

ยกตัวอย่างที่ดิฉันได้รับมาก็มี

บันทึกการศึกษาไทย ปี 2552 “อันใดเล่าจะนำชาติชนฉลาดเท่าการศึกษา” ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่ปีนี้ได้รวบรวมพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมีต่อด้านการศึกษา ซึ่งข้อความแต่ละองค์จะมีความลึกซึ้ง แม้เวลาจะล่วงเลย แต่พระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทของทั้งสองพระองค์ ยังคงเหมาะกับกาลสมัย หากผู้ที่ได้รับน้อมนำไปปฏิบัติ คงจะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาของประเทศไทยมากยิ่งขึ้น

หนังสือ “วิถีกรรม” ที่เขียนโดยหลวงพ่ोजรัญ จิตรมโม วัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งเป็นหนังสือที่ลูกศิษย์ลูกหาที่รักและศรัทธาหลวงพ่ोजรัญจัดทำขึ้นและเผยแพร่และธรรมทาน เมื่อใครได้อ่านแล้ว จะรู้สึกมีความสุข ปลอดภัยและอยากที่จะปฏิบัติในสิ่งที่ดีๆ เพื่อจะได้พบกับความสุขในภพนี้และภพหน้า เริ่มที่คำอนุโมทนาที่หลวงพ่ोजรัญเขียนไว้ว่า ให้ทุกคนรอบคร่าวได้สวดมนต์ก่อนนอนกันทุกคน จะเป็นมงคลในชีวิต จะเกิดฐานะดี มีปัญญา มีความสุข รวมถึงลูกหลานจะมีระเบียบวินัย เคารพเชื่อฟังพ่อแม่ เป็นคนดีของสังคม และผู้ที่ปฏิบัติเป็นประจำจะเจริญรุ่งเรืองพบสิ่งที่ดีงามตลอดไป ภายในเล่มนอกจากหลวงพ่ोजรัญจะเขียนประสบการณ์ที่สอนให้เห็นถึงเรื่องบุญเรื่องกรรมแล้ว จะมีบทสวดมนต์ต่างๆ แถมท้ายด้วยการเล่าถึงวิธีการบริหารแกวงแขนบำบัดโรค และการทำสมาธิด้วยวิธีต่างๆ ด้วย

อีกเล่มหนึ่งที่ชอบมาก เป็น “คู่มือสุขภาพครอบครัวสำหรับประชาชน” ซึ่งได้รับมาตอนงานทำบุญวันขึ้นปีใหม่ที่กระทรวงศึกษาธิการ พยายามจากสถานพยาบาล สกสค. นำมาแจกให้กับผู้ที่สนใจ ดิฉันพลิกๆ ดูเห็นว่า มีประโยชน์มาก จึงขอมาแจกเพื่อนๆ ที่สำนักงานฯ ด้วย เพราะให้ความรู้ด้านสุขภาพตั้งแต่การเตรียมตัวมีครอบครัว การตั้งครรภ์ วัยเด็ก การเรียนรู้ชีวิตเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น วัยทำงาน และการก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ถึงวัยชรา เป็นต้น พอมีเวลาว่างจึงมานั่งอ่านมีรายละเอียดแต่ละเรื่อง และที่สนใจมากเห็นจะเป็นเรื่องช่วงฮอร์โมนเปลี่ยนแปลงในวัยทองที่เกิดภาวะต่างๆ ในร่างกาย เช่น คันที่ผิวแห้ง อ่อนเพลีย หงุดหงิด นอนไม่หลับ เป็นต้น ซึ่งวัยทองนี้เกิดขึ้นทั้งผู้ชายและผู้หญิงหากไม่ได้มีการเตรียมตัวที่ดีก็จะเรียนรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงของสภาพร่างกายหรือละเลยไม่ได้เอาใจใส่กับวันและเวลาที่ผ่านมา อาจเกิดผลร้ายกับสุขภาพเราได้ นอกจากนี้ยังแนะนำอาหารที่วัยทองควรรับประทาน เช่น ข้าวฟ่าง ข้าวกล้อง ถั่วชนิดต่างๆ นมสด ปลาเล็กปลาน้อย และอาหารปลาซึ่งย่อยง่ายมากกว่าเนื้อสัตว์ชนิดอื่น ๆ รวมถึงผลไม้หลายๆ ชนิดสลับกันไป และการออกกำลังกายสม่ำเสมอเหมาะสมกับสภาพอายุ จะทำให้มีอายุยืนยาวและมีความสุขค่ะ ซึ่งในหนังสือเล่มนี้แนะนำไว้อย่างครบถ้วน ใครที่สนใจลองหามาอ่านดูนะค่ะ ต้องขอบคุณสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ที่จัดทำหนังสือดีมีประโยชน์อย่างนี้

มาถึงของขวัญที่กำลังได้รับความนิยมมอบให้ในเทศกาลปีใหม่นี้กันมาก ก็คือ “ข้าวกล้องเพื่อสุขภาพ”

จริงๆ แล้ว กระแสของการบริโภคข้าวกล้องเพื่อให้มีสุขภาพที่ดี มีมาหลายปีแล้ว เพราะมีประโยชน์ ช่วยป้องกันอัลไซเมอร์ และยังช่วยชะลอความแก่ ว่ากันว่าข้าวกล้องเป็นอาหารที่มีวิตามิน แร่ธาตุหลายชนิดที่ร่างกายต้องการ มีเส้นใย ช่วยเพิ่มกากอาหารช่วยการขับถ่ายสะดวก ช่วยป้องกันโรคเหน็บชา เป็นต้น นอกจากนี้ยังใช้ทำอาหารทั้งคาวหวานหลายชนิด เช่น ขนมจีน โจ๊ก ขนมครก ไอศกรีม ข้าวตัง เป็นต้น หากใครได้ติดตามข่าวจะทราบว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเสวยข้าวกล้องเป็นประจำด้วย

การนำข้าวกล้องมาเป็นของขวัญของฝาก เดี่ยวนี้ จะทำหีบห่อสวยงาม มีฉลากบอกคุณค่าทางโภชนาการ และยังนำข้าวกล้องหลายชนิดมารวมกัน บรรจุในถุงพลาสติกด้วยระบบสูญญากาศไว้อย่างดี ใส่ในถุงผ้าดิบที่มีสีสันทันเล็กน้อยอีกชั้นหนึ่ง เพื่อให้ดูสวยงาม ที่สำคัญคือการติดยี่ห้อของบริษัท หรือชื่อของครอบครัวไว้บนถุงผ้าดิบเพื่อให้ทราบว่าใครเป็นผู้ให้ ข้าวกล้องบางยี่ห้อถึงกับไม่ต้องชวเอาหน้าทั้ง ผาเชื้อโรคเรียบริ่อยสามารถหุงได้ทันที

ตรงนี้ต้องขอชื่นชมกับผู้ที่คิดนำข้าวกล้องชนิดต่างๆ มาทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่สร้างคุณค่าให้กับข้าวไทย และนำมาเป็นของขวัญ เพราะเป็นการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรโดยตรง และยังสามารถสร้างกระแสให้เกิดความนิยมรับประทานข้าวกล้องในสังคมไทยได้ด้วย

ส่วนผู้รับนั้น เมื่อนำข้าวกล้องไปหุงรับประทานเป็นประโยชน์กับสุขภาพแล้ว ถุงผ้าดิบยังนำไปใช้ใส่ของกระจุกกระจิกได้อีก จึงสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยเรามีความคิดดีๆ ความคิดสร้างสรรค์ที่จะช่วยบ้านเมืองในยามวิกฤต ช่วยอุดหนุนข้าวไทย ช่วยเหลือชาวนาไทยแล้ว คนไทยยังได้กินข้าวดีมีคุณค่าอีกด้วย ซึ่งยังไม่รวมถึงหมอนเพื่อสุขภาพ หรือของขวัญต่างๆ และบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามเหมาะสำหรับเป็นของขวัญของฝากในโอกาสต่อไปด้วยค่ะ

Smart School ของมาเลเซีย

เราให้ความรู้และทักษะที่ดีที่สุดแก่เด็กในวันนี้ โดยหวังว่าเมื่อเด็กไปสู่ชีวิตและงานในวันหน้าความรู้และทักษะเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ แต่ความรู้และทักษะในอนาคตอาจจะต่างไปจากที่เด็กเรียนมาแล้วก็ได้ จากวารสาร ASCD (July 20) ได้เสนอกรอบความรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

1. วิชาแกนและหัวข้อที่ควรจะเรียนในศตวรรษที่ 21 (core subjects and 21st century) ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาอื่น ศิลปะ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ การปกครอง/หน้าที่พลเมือง หัวข้ออื่นๆ ที่ควรจะศึกษา ได้แก่ ความตระหนักของสภาวะโลก (Global awareness) ความรู้เกี่ยวกับการคลัง (เช่น เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และสถานประกอบการ) ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่พลเมืองและสุขภาพ ซึ่งต้องติดตามและเรียนรู้จากเอกสาร วารสาร และงานวิจัยต่างๆ เพิ่มเติมตลอดชีวิต

2. ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and innovation skills) ได้แก่ การคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร และความร่วมมือ

3. ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (information media and technology skills) ได้แก่ การมีความรู้เกี่ยวกับสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีการสื่อสาร ซึ่งต้องติดตามและเรียนรู้ตลอดชีวิต

4. ทักษะการทำงานและทักษะชีวิต (life and career skills) ได้แก่ ความยืดหยุ่น การปรับตัว ความคิดริเริ่ม ทักษะทางสังคม ภายในสังคมของตนเองและระหว่างสังคมอื่น ผลงาน ความรับผิดชอบ ภาวะผู้นำ และความโปร่งใสในการทำงานที่สามารถตรวจสอบได้

มาเลเซียเป็นประเทศหนึ่งที่ตั้งโรงเรียนเตรียมเด็กเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และอาศัยหลักการของ Multiple Intelligence และแนวโน้มของอนาคต

เป้าหมายของโครงการ Smart Schools

เมื่อนายกรัฐมนตรี Dr. Mahathir แห่งมาเลเซียได้จัดตั้งโครงการ Multimedia Super Corridor เพื่อนำประเทศเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีโดยหน่วยงานของรัฐ เอกชน ธุรกิจ และกิจการต่างใช้เทคโนโลยียุคใหม่ในการดำเนินงาน โรงเรียน 88 แห่ง ได้รับเลือกเป็นโรงเรียนนำร่องผลิตกำลังคนตามโครงการ MSC นี้ โรงเรียนประเภทนี้เป็น 1 ใน 7 ของงานหลักของ MSC และเป็นที่ยู่อักในนามของ Smart Schools

เป้าหมายระดับประเทศของโครงการของ Smart School มีดังนี้

1. เพื่อเตรียมทรัพยากรมนุษย์ที่มีทักษะในการใช้ ICT เพื่อสังคม ที่มีเศรษฐกิจบนพื้นฐานของความรู้ (K-economy society)
2. เพื่อลดช่องว่างทางดิจิทัลระหว่างในเมือง ชนบท และพื้นที่ห่างไกลของประเทศ
3. เพื่อสร้างสังคม สร้างสรรค์นวัตกรรม และการคิดวิเคราะห์
4. เพื่อสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้ ICT

บทบาทของกระทรวงศึกษาธิการ

การปรับเปลี่ยนโรงเรียนแบบเดิมให้เป็น Smart School เป็นกิจการต่อเนื่องเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมการใช้ ICT ให้เกิดคุณภาพการใช้ในการเรียนการสอน การบริหารและจัดการและเพิ่มสมรรถภาพของครู กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ให้อุปกรณ์และโครงสร้าง ICT แก่โรงเรียน
2. ให้ broadband internet และเชื่อมต่อ intranet
3. ให้การอบรมครู ในการบูรณาการ ICT ในการเรียนการสอน
4. เริ่มต้นโครงการนำร่อง 88 โรงเรียน ให้เป็นมาตรฐานแก่โรงเรียนอื่นและกำหนดเป้าหมายทุกโรงเรียน (ประมาณ 9,539 โรงเรียน) เป็น Smart Schools ใน ค.ศ. 2010
5. บูรณาการ ICT เข้าไปในหลักสูตรของประเทศ
6. เริ่มต้นนำ ICT เข้าสู่โรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษา
7. สละสม courseware, multimedia materials, education TV programmers และสื่อการสอนอื่นๆ มากมาย
8. ดำเนินการตามโครงการความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อเร่งกระบวนการสร้าง Smart Schools ให้เร็วยิ่งขึ้น
9. ติดตามและประเมินโครงการ ICT ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริหารจัดการโรงเรียนพร้อมให้ความช่วยเหลือ

ลักษณะของ Smart Schools

Smart Schools ต้องมีลักษณะของอุปกรณ์ต่างๆ ดังนี้

1. Hardware
 - 1.1 อัตราส่วนคอมพิวเตอร์ต่อนักเรียนทั้งโรงเรียน 1 : 20 เป็นอย่างน้อย

- 1.2 อัตราส่วนคอมพิวเตอร์ต่อครู 1 : 2 เป็นอย่างน้อย
- 1.3 สามารถเข้าถึง broadband internet access
- 1.4 มีเครือข่าย ICT infrastructure และ Equipments
2. Application การประยุกต์
 - 2.1 อย่างน้อยที่สุด 5 กิจกรรมของการจัดการโรงเรียนต้องใช้ระบบคอมพิวเตอร์
 - 2.2 สามารถเข้าถึง online information
 - 2.3 มี Web pages ของตัวเอง
3. Teaching and Learning การเรียนการสอน
 - 3.1 ใช้ระบบการจัดการการเรียนรู้
 - 3.2 บูรณาการสื่อหลากหลายชนิดในการเรียนการสอน
 - 3.3 ครูมีความสามารถบูรณาการ ICT ในบทเรียน
 - 3.4 นักเรียนใช้ ICT ในการเรียนและการทำงานที่ได้รับมอบหมาย
4. School Administration การบริหารโรงเรียน
 - 4.1 ใช้ ICT ในการบริหารจัดการโรงเรียน

ตัวชี้วัดความสำเร็จของ Smart Schools

กระทรวงศึกษาธิการมีการติดตาม ประเมิน และสนับสนุนโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายของ Smart Schools ทุกโรงเรียนนำร่องจะมีผู้เชี่ยวชาญด้าน ICT ประจำคอยช่วยเหลือครูและผู้บริหาร การประเมินจะเน้นตัวชี้วัดดังนี้

1. Utilization (การใช้) หมายถึงขอบเขตที่โรงเรียนใช้ ICT ในกิจกรรมการดำเนินงานจัดการสอนและเรียน
2. Human Capital (ทรัพยากรมนุษย์) หมายถึง สมรรถภาพการบูรณาการ ICT เข้าไปในการสอน การเรียน และการบริหาร
3. Application (ประยุกต์) หมายถึง การประยุกต์ใช้โปรแกรมหรือรายการต่างๆ ของโรงเรียนตามที่กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นจัดให้
4. Technology infrastructure (โครงสร้างเทคโนโลยี) หมายถึง ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่กระทรวงศึกษาธิการจัดให้การบำรุงรักษา และการสนับสนุนโครงสร้างเทคโนโลยีเหล่านี้ในระดับโรงเรียน

การจัดการโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของการจัดการ Smart Schools คือการจัดการทรัพยากร และกระบวนการอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน จัดบุคคลให้เหมาะกับงาน มีความประหยัดในระยะยาว ปรับปรุงคุณภาพของการตัดสินใจ โดยการเข้าถึงสารสนเทศมากขึ้น และตัดสินใจเร็วขึ้น ทั้งฝ่ายบริหารต้องเข้าใจเป้าหมายแจ่มชัด นำมาใช้ในการสอนและได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน โดยการรักษาการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้องอย่างเปิดกว้าง จัดสรรทรัพยากรอย่างมีเหตุผลและเท่าเทียม เปรียบเทียบผลงานของโรงเรียนกับงบประมาณที่ใช้และวัตถุประสงค์ที่กำหนด และสร้างบรรยากาศโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอนเป็นลักษณะเมืองเด็กโดยเฉพาะ

งานที่ต้องบริหารจัดการ คือ อาคารสถานที่ อุปกรณ์ต่างๆ ทรัพยากรภายนอก ทรัพยากรการศึกษา กิจกรรมนักเรียน งานธุรการ ความมั่นคง หอพัก ทรัพยากรมนุษย์ การเงิน และเทคโนโลยี อาจารย์ใหญ่ติดต่อกับครูและผู้ปกครอง On-line ได้

หลักสูตร

ลักษณะเด่นของ Smart Schools คือสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน มีรากฐานจากแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดระดับนานาชาติ นั่นคือจัดหลักสูตร การสอน การประเมิน และสื่อการสอนให้เสริมซึ่งกันและกัน และเอื้อต่อการเรียนการสอน

หลักสูตรต้องมีความหมายและตอบสนองต่อสังคมหลากหลายวัฒนธรรม การคิดไตร่ตรองการมองภาพรวมระดับนานาชาติ การเปิดกว้าง การยืดหยุ่นเป็นหลัก และใช้เทคโนโลยีทันสมัย เด็กได้รับการเรียนรู้ที่มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีค่านิยมที่เหมาะสม และพัฒนาด้านภาษา หลักสูตรจึงออกแบบไว้ให้มีลักษณะดังนี้

1. ช่วยให้เด็กเกิดการพัฒนาร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา
2. บูรณาการความรู้ ทักษะ ค่านิยม และการใช้ภาษาที่ถูกต้อง
3. กำหนดผลของการเรียนของเด็กที่มีความสามารถแต่ละระดับไว้ชัดเจน
4. เนื้อหาวิชาเป็นลักษณะสหวิทยาการ เป็นหัวข้อ (Theme) และมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
5. สร้างเสริมความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่เหมาะสมต่อการประสบความสำเร็จในยุคสารสนเทศ

วิธีสอน

Smart Schools ใช้วิธีสอนที่ทำให้การเรียนการสอนเป็นที่สนใจ จูงใจ กระตุ้น และมีความหมาย เด็กมีส่วนร่วมทั้งทางจิตวิญญาณและร่างกาย สร้างทักษะพื้นฐาน เพื่อความท้าทายในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของเด็กแต่ละคน กระบวนการเรียนการสอนมุ่งเน้น

1. การใช้สหวิทยาการการสอนเพื่อก่อให้เกิดสมรรถภาพพื้นฐานและส่งเสริมการพัฒนาโดยองค์รวมของเด็ก
2. สอดคล้องกับความแตกต่างในรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กทุกคนพัฒนาไปได้ตามศักยภาพของตนเองอย่างสมบูรณ์
3. ส่งเสริมบรรยากาศของห้องเรียนซึ่งเอื้อต่อยุทธวิธีการเรียนการสอนหลายรูปแบบ
4. ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนที่นำไปสู่การคิดสร้างสรรค์ และการทดลองที่เป็นอิสระจากเนื้อหาของวิชา ขณะเดียวกันก็รักษาความเข้มของเนื้อหาวิชาไว้
5. ในภาพรวมส่งเสริมการเรียนการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางเพิ่มขึ้นตามอายุเด็ก

การประเมินผล

การประเมินผลจะอยู่บนพื้นฐานของเนื้อหาวิชา และเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อให้เห็นภาพรวมและเที่ยงตรงของผลงานเด็ก มีความยืดหยุ่น ไม่เกิดความเครียด แต่มีคุณภาพ โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เป็นการเพิ่มพูนความรู้และโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิตเด็ก ครู เด็ก และผู้ปกครองสามารถเข้าถึงข้อสอบได้โดยวิธี On-line ลักษณะทั่วไปของการประเมินมี

1. ประเมินภาพรวม
2. ประเมินเนื้อหาวิชาแต่ละรายการ
3. มีเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ
4. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
5. On-line
6. ใช้วิธีประเมินหลากหลายรูปแบบ
7. ใช้หลากหลายเครื่องมือ และ ประเมินได้ในหลายโอกาส
8. ประเมินอย่างต่อเนื่อง

สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนได้ออกแบบไว้ให้เหมาะกับยุทธวิธีการสอนแบบใหม่ ซึ่งสนองความแตกต่างในความ

ต้องการและความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคล ทำให้เด็กเข้าใจในความสามารถและศักยภาพของตนได้เต็มที่ และให้โอกาสเด็กมีความรับผิดชอบต่อการจัดการและควบคุมการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น ลักษณะสำคัญของสื่อมีดังนี้

1. สนองความต้องการของหลักสูตรและการสอน มีความคุ้มค่า มีความสวยงาม และเทคนิคเพียงพอ
2. ทำทนายสติปัญญาเป็นที่น่าสนใจ จูงใจให้เด็กเรียนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็ก
3. ร่วมเอาส่วนที่ดีของ Network-based, teacher-based และ courseware

ลักษณะที่เห็นทั่วไปของ Smart School คือ การนำ Education TV, Computer Laboratory, School Net, Internet, มาใช้ ครูได้รับการฝึกอบรมโดยเฉพาะ และสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เป็นภาษาอังกฤษ โดยใช้การปฏิบัติงานของโรงเรียนนำร่อง 88 แห่งเป็นโรงเรียนตัวอย่าง (benchmark schools)

สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนทำให้ดูมีบรรยากาศเป็นเมืองของนักเรียน ถนน และทางเดินตั้งชื่อตามคนสำคัญทางวิชาการและของประเทศ มีการสื่อสาร ให้ข้อมูล ออกวารสาร On-line และออกอากาศทาง TV วงจรปิด โดยนักเรียนและอื่นๆ มากมาย ห้องเรียนที่คณะเข้าชมเป็นวิชาวิทยาศาสตร์ ครูใช้ Courseware ที่บริษัทจากอินเดีย ส่งมาให้ทดลองใช้ ตำราเรียน การอธิบาย การถามคำถาม และภาษา ใน Courseware เป็นภาษาอังกฤษสอดคล้องกับตำราเรียน เด็กบันทึกเป็นภาษาอังกฤษ และแสดงความคิดเห็นเป็นภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เอกสารอ้างอิง

1. Smart School, Ministry of Education Malaysia Putrajaya, Malaysia, 2006
2. Making Schools Smart, Ministry of Education Malaysia, www.moe.govmy, 2008
3. Abdullah Munshi School, Pulau Penang, Malaysia, 2008

คิดได้ไง?

ทัศนีย์ เนียมบุบผา

My Dear Teacher **คุณครูนาพร**

“ครู” คำสั้นๆ แต่มีความหมายที่ยิ่งใหญ่ เพราะครูนอกจากเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์แล้ว ครูยังเป็นนักสร้างผู้ยิ่งใหญ่ เพราะเป็นผู้สร้างคน คนซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไป ประเทศชาติจะเป็นเช่นไรก็ขึ้นอยู่กับคำสั้นๆ ว่า “ครู” นี้เอง

คอลัมน์ “คิดได้ไง” จึงขอแนะนำครูผู้เป็นที่รักของนักเรียนท่านหนึ่ง ครูที่ตั้งแต่อายุย่างเข้า 51 ปีแล้ว แต่ไฟในการคิดค้น เรียนรู้ และการสร้างนวัตกรรมการสอนใหม่ๆ เพื่อความรู้ ความเข้าใจของลูกศิษย์ไม่เคยมอดดับลง แต่กลับยิ่งลุกโชติช่วง เป็นแรงกระตุ้นผลักดันให้นักเรียนรักการเรียนรู้วิชาที่แสนจะยากอย่าง “วิชาภาษาอังกฤษ” ได้อีกด้วย การสอนของครู ทำให้นักเรียนที่ไม่ชอบภาษาอังกฤษกลับชอบภาษาอังกฤษ นักเรียนที่พูดภาษาอังกฤษไม่ได้กลับพูดได้คล่อง นักเรียนที่หันหน้าหนีไม่ยอมข้องแวะกับวิชานี้กลับมุ่งมั่นค้นคว้าภาษาอังกฤษ ทำให้การเรียนแบบข้าแต่คนเดียวกลายเป็นช่วยกันเก่ง คุณครูท่านนี้ **ครูต้นแบบของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ปี 2544 “คุณครูนาพร ไชยโรจน์”** คุณครูทำอะไร คุณครูคิดได้ไง

ปัญหาโลกแตก ภาษาอับคฤหาเสณยาก

เมื่อพูดถึง “ภาษาอังกฤษ” หลายๆ คนก็จะเริ่มจะขยิบออกห่าง

เพราะดูเหมือนจะเป็นวิชาที่ยากและยังเป็นปัญหาสำหรับคนไทย ยิ่งเรียนแล้วไม่ค่อยเข้าใจ ไม่ได้ฝึกฝน ทำให้ไม่กล้าพูด ขาดความมั่นใจ ความหวังที่จะพูดภาษาอังกฤษได้ ก็เหมือนจะยิ่งลอยห่างไกลไปทุกทีๆ ยิ่งถ้าต้องเรียนกับครูที่ดูมากๆ ก็ทำให้ยิ่งไม่กล้าพูด กลัวผิด สุดท้ายก็ทำให้นักเรียนเบื่อเรียน ปัญหาเหล่านี้คุณครูนาพรทราบดีจากการสังเกตและจากกิจกรรมที่ครูให้นักเรียนวิเคราะห์จุดเด่น - จุดด้อยของตนเองตั้งแต่ช่วงโม่งแรก นอกจากนี้ปัญหาที่พบคือ ครู 1 คน ต้องสอนนักเรียนมากถึง 40 - 50 คน จึงเป็นการยากที่นักเรียนจะได้ฝึกฝนอย่างทั่วถึง ยิ่งถ้านักเรียนขาดความตั้งใจ ขาดวินัย ไม่ชอบเรียน คุณครูในห้อง ครูเองก็เอาแต่สอนแบบบรรยาย ไม่ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออกเท่าที่ควร การเรียนรู้ภาษาอังกฤษก็เกิดขึ้นได้ยาก ปัญหาที่น่ากลุ้มใจเหล่านี้ คุณครูนาพรได้ศึกษาค้นคว้าจนได้พบทางออก คุณครูกล่าวว่า หัวใจสำคัญในการสอนมี 2 ประการ อันดับแรก คือ “ครู” ครูต้องเป็นครูที่กระตือรือร้น มุ่งมั่นตั้งใจ รักการสอน รักการเรียนรู้ (เป็น active teacher) ถ้าครูเป็นเช่นนี้ได้ จึงจะได้นักเรียนที่มีความกระตือรือร้น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน (เป็น active learner) ประการที่ 2 คือ “การจัดการชั้นเรียน” (classroom management) ถ้าครูสามารถจะคุมชั้นได้ สามารถทำให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม สนุกและสนใจในการเรียน

ได้ แม้มีจำนวนนักเรียนมาก ก็จะไม่เป็นปัญหาในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน

ทศวรรษที่นักเรียนชอบเรียนภาษาอังกฤษ

ครูธนาพรเผยว่า การจะทำให้นักเรียนชอบเรียนภาษาอังกฤษนั้นไม่ยาก ต้องเริ่มจากหัวใจสำคัญที่กล่าวไปแล้ว คือ ครู และการจัดการชั้นเรียน โดยอย่างแรกที่ต้องเริ่มคือ ตัวครูที่ต้องมีความมุ่งมั่น กระตือรือร้น รักที่จะสอน เมื่อครูพร้อมแล้ว การจัดการชั้นเรียนก็จะเป็นตัวกระตุ้นสำคัญที่สามารถทำให้นักเรียนชอบเรียนภาษาอังกฤษได้ ครูธนาพรเผยเคล็ดลับในการจัดการชั้นเรียนที่ใช้แล้วได้ผลดีว่า การจัดการชั้นเรียนจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีกิจกรรมสำคัญๆ แบ่งได้ 4 ชั้น เริ่มจาก

1. กิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนรู้จักตนเอง (Self - Knowing)

ขั้นต้นก่อนที่จะเริ่มเรียนนั้น ครูควรรู้พื้นฐานของนักเรียน และนักเรียนก็ควรมีโอกาสได้สำรวจพื้นฐานบอกความต้องการ และปัญหาในการเรียนของตน ดังนั้นกิจกรรมวิเคราะห์ผู้เรียนจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญ

วิเคราะห์ผู้เรียน - เพราะนักเรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูควรรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ดังนั้นตั้งแต่ชั่วโมงแรก ครูธนาพรจึงให้นักเรียนทุกคนเขียนวิเคราะห์จุดเด่น - จุดด้อย ความต้องการ และปัญหาของตนส่งให้ครู วิธีนี้จะทำให้ครูทราบข้อมูลเบื้องต้น พื้นฐานการเรียน ความสนใจ ความต้องการของนักเรียนตั้งแต่ก่อนเริ่มเรียน และเมื่อทราบพื้นฐานของนักเรียนแล้ว ก็นำมาจัดกลุ่มแบบคละความสามารถ

กระบวนการกลุ่มคละความสามารถ - การที่ครู 1 คน จะทำให้นักเรียนจำนวนมาก 40 -50 คน ได้เรียนรู้อย่างทั่วถึง มีวินัยในการเรียนรู้ ทำงานร่วมกัน รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่ใช่เรื่องง่ายแต่ก็ทำได้โดยใช้ “กระบวนการกลุ่ม” หรือที่เรียกว่า “การเรียนแบบร่วมมือร่วมใจ” การจัดกลุ่มต้องจัดแบบคละความสามารถ คือ ในกลุ่มจะมีทั้งเด็กเก่ง และเด็กอ่อน เพื่อให้นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งพากัน รู้จักเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี โดยใช้กิจกรรมเป็นตัวกระตุ้นให้มีการทำงานเป็นทีม ความสำเร็จที่ได้ก็คือความสำเร็จของคนทั้งทีม ดังนั้นนักเรียนคนหนึ่งของครูธนาพรกล่าวว่า “การทำงานแบบกลุ่มให้ประโยชน์กับเรา คือ 1. ได้ฝึกทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม 2. ได้ฝึกการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้เรารู้สึกช่วยเหลือกัน ไม่ว่าจะเป็นคนเก่ง คนอ่อนหรือคนปานกลาง เราก็คละกันอยู่ ทำให้คนอ่อนและคนปานกลางมีกำลังใจเรียนเพราะได้รับความช่วยเหลือจากคนเก่ง แล้วคนเก่งก็ได้ฝึกความเป็นผู้นำ 3. เรายังได้ฝึกการระดมความคิด นำความคิดของทุกคนมารวมกันทำให้เป็นหนึ่งเดียวนี่คือการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นครับ”

สำหรับการแก้ปัญหาให้นักเรียนแต่ละคนนั้น ครูใช้กิจกรรมคลินิกภาษา

กิจกรรมคลินิกภาษา - จากการใช้วิเคราะห์ผู้เรียนพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ เมื่อทราบปัญหาของนักเรียน

ทุกห้องแล้ว ครูธนาพรได้จัด “คลินิกภาษา” ขึ้น โดยครูขออาสาสมัครนักเรียนที่เรียนเก่งให้เป็นคุณหมอบริจาคคลินิก ช่วยสอนนักเรียนที่เรียนอ่อน คลินิกหนึ่งมีคุณหมอ 2 คน แต่ละคลินิกครูจะจัดนักเรียนที่จะมาฝึกให้มีปริมาณพอเหมาะ นักเรียนต่างห้องกันสามารถอยู่คลินิกเดียวกันได้เพื่อให้นักเรียนรู้จักเพื่อนต่างห้อง ครูเป็นหมอใหญ่ ให้คำปรึกษาคุณหมอบริจาคที่หนึ่ง สิ่งที่คุณคลินิกทำคือเน้นสอนให้เพื่อนอ่านออก เมื่ออ่านออกแล้วก็ฝึกพูดข้อความง่ายๆ บางครั้งมีการให้หัดเขียนบ้าง และมีกิจกรรมเล็กๆ น้อยๆ เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ เช่น ให้อ่านเพลงง่ายๆ มีเกมให้เล่น ฯลฯ เนื้อหาที่ใช้สอนในแต่ละคลินิกจะเหมือนกัน ครูจะเป็นผู้กำหนด ใช้เวลาจนเวลาเรียนประมาณวันละครึ่งชั่วโมง สถานที่อาจเป็นโรงอาหารหรือห้องประชุมก็ได้ เมื่อถึงเวลาแต่ละคลินิกจะมีชื่อคลินิกติดไว้ นักเรียนเข้าตามคลินิกของตน แต่ละคลินิกจะอยู่ห่างกันพอประมาณเพื่อไม่ให้เสียงติดกัน ครูกำหนดหัวข้อการสอน เช่น วันนี้หัดออกเสียงตัว “th” ทุกคลินิกก็จะฝึกอ่านออกเสียง “th” เป็นต้น ในแต่ละครั้งคุณหมอบริจาคก็อาจถามของคนที่ใช้ ส่วนคนที่ใช้ก็บันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรืออาจเขียนปัญหาที่ตนยังต้องการแก้ไข ฯลฯ อีกด้วย ซึ่งบันทึกนี้จะช่วยให้ครูทราบความก้าวหน้าของนักเรียนแต่ละคน

กลยุทธ์ที่สำคัญอีกวิธีหนึ่งในการจัดการชั้นเรียน คือ ในช่วงชั่วโมงแรก ครูควรกำหนดข้อตกลงในการเรียน

การกำหนดข้อตกลงหรือสัญญาการเรียน (Mission Learning) - การกำหนดข้อตกลงหรือสัญญาในการเรียนร่วมกันมีส่วนช่วยให้นักเรียนมีวินัยในการเรียน เช่น ตั้งใจเรียน เข้าห้องเรียนตรงเวลา นำอุปกรณ์การเรียนมาครบ รู้จักช่วยเหลือกัน ฯลฯ เมื่อมีข้อตกลงร่วมกันแล้ว นักเรียนทุกคนจะมีแผ่นพันธกิจการเรียน (Mission card) เป็นของตัวเอง แผ่นพันธกิจจะใช้ประเมินตนเองว่าในแต่ละชั่วโมง นักเรียนได้ทำตามข้อตกลงที่ได้ทำร่วมกันไว้หรือไม่ เช่น เข้าห้องเรียนตรงเวลาไหม นำอุปกรณ์มาครบหรือไม่ เป็นต้น โดยหัวหน้ากลุ่มจะเป็นผู้ตรวจและกากบาทข้อที่บกพร่องในแผ่นพันธกิจ หรือให้เจ้าของแผ่นพันธกิจกากบาทเอง โดยหัวหน้ากลุ่มหรือครูเป็นผู้ตรวจอีกครั้ง ถ้าทำได้ตามข้อตกลง นักเรียนจะได้รับ Bonus card เป็นรางวัล

2. กิจกรรมที่ช่วยฝึกให้นักเรียนมีความมั่นใจในการเรียน กล้าคิด กล้าพูด กล้าแสดงออก (Self - Confidence)

สาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้นักเรียนไม่ชอบเรียนภาษาอังกฤษ คือ นักเรียนขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าคิด กล้าพูดภาษาอังกฤษ กลัวพูดผิดแล้วอายเพื่อน เดียวเพื่อนล้อ ทั้งเห็นว่าภาษาอังกฤษเป็นเรื่องยาก ครูธนาพรจึงหากิจกรรมที่ช่วยสร้างความมั่นใจให้นักเรียน ซึ่งวิธีการของครูคือ ใช้การ “การเสริมแรง”

การเสริมแรง วิธีกระตุ้นความสนใจ และกล้าในการคุยชั้นเรียน

การเสริมแรงเป็นวิธีการสำคัญที่จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียน เพราะเป็นการสร้างแรงจูงใจในการเรียน การเสริมแรงทางบวกสามารถทำได้โดย

การให้กำลังใจ การชม การให้กำลังใจ การช่วยเหลือดูแล เป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น

Bonus Card เป็นบัตรเสริมแรงที่มีคะแนน 5 ระดับ คือ Excellent (ได้ 6 คะแนน) Very Good (ได้ 5 คะแนน) Good (ได้ 4 คะแนน) Fair (ได้ 3 คะแนน) Try Again (ได้ 2 คะแนน) บัตรนี้จะให้นักเรียนเป็นรายบุคคล โดยให้ทันทีที่นักเรียนแสดงความคิดเห็น กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ Bonus Card เป็นบัตรเสริมแรงที่ใช้ได้กับกิจกรรมหลากหลาย เช่น ใช้กับบัตรพันธกิจทางการเรียนที่ใช้ประเมินตนเอง ถ้านักเรียนตั้งใจเรียน นำอุปกรณ์มาครบ ร่วมกิจกรรม ฯลฯ ก็จะได้ Bonus Card ถ้านักเรียนให้ความร่วมมือดี เช่น ตอบคำถาม ศึกษาค้นคว้างานที่ครูให้ ก็จะได้ Bonus Card ระดับคะแนนที่ได้เป็นไปตามความประพฤติของนักเรียน และคะแนนสามารถเพิ่มและลดได้ตามความประพฤติของนักเรียนเช่นกัน สำหรับใน 1 วัน นักเรียนจะได้บัตรสูงสุด คือ คำว่า Excellent

ธง 3 สี ใช้ใช้ในการควบคุมการเรียนรู้แบบกลุ่ม กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสม ช่วยให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ อย่างทั่วถึง ธงแบ่งเป็นสีแดง สีเขียว สีดำ ธงสีแดงและธงสีเขียวจะใช้เสริมแรงทางบวก คือ ครูจะมอบ “ธงสีแดง” ให้กับกลุ่มที่มีความสามัคคี มีความพร้อมเพรียง มีความรับผิดชอบ ช่วยเหลือแบ่งปันกัน “ธงสีเขียว” จะมอบให้กับกลุ่มที่เป็นผู้ฟังที่ดี ให้คำติ - ชม ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ หรือให้ข้อมูลย้อนกลับกับเพื่อนกลุ่มอื่น ส่วน “ธงดำ” จะใช้กระตุ้นให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ต้ออย่างถาวร คือ จะมอบให้กลุ่มที่ยังมีข้อบกพร่องในการร่วมกิจกรรม เช่น สมาชิกไม่สามัคคีกัน สมาชิกคุยกันไม่ตั้งใจเรียน เป็นต้น ครูอนุภาพเล่าให้ฟังว่าเริ่มแรกใช้แค่ธงสีแดง คือ เมื่อครูให้ตอบคำถาม หรือร่วมกิจกรรม กลุ่มใดที่ครูเลือกตอบจะได้รับรางวัลเป็นธงสีแดง ซึ่งนักเรียนกลุ่มนั้นก็ให้ความร่วมมือดี แต่กลับพบปัญหาว่ากลุ่มอื่นกลับไม่ตั้งใจฟังกลุ่มที่ตอบ บางกลุ่มก็ไปคิดหาคำตอบที่คาดว่าจะเป็นข้อต่อไปแทน ดังนั้นครูจึงคิดธงเขียวขึ้นมา เพื่อให้นักเรียนกลุ่มที่เหลือเป็นผู้ฟังที่ดี รู้จักเสริมหรือให้ข้อเสนอแนะกลุ่มอื่นๆ ซึ่งก็ได้ผลดี นักเรียนในห้องจึงเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี ส่วนเคล็ดลับในการแจกธงนั้น คือ จะแจกทันทีที่นักเรียนกลุ่มนั้นๆ แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (จะแจกธงแดง / ธงเขียว) หรือไม่พึงประสงค์ (จะแจกธงดำ)

การสร้างความมั่นใจให้นักเรียนนั้น กระบวนการกลุ่มที่ละความสามารถที่กล่าวไว้ข้างต้นก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยสร้างความมั่นใจให้นักเรียน เพราะนักเรียนในกลุ่มจะช่วยเหลือกัน ครูจะปลุกฝั่งโดยพูดเสมอว่า ให้ทุกคนรักกัน ช่วยเหลือกัน ครูจะไม่ทิ้งนักเรียนแม้แต่คนเดียว และย้ำให้นักเรียนอย่าทอดทิ้งกัน โดยมีป้ายเตือนใจนักเรียนทุกคนไว้หลังห้องเรียนว่า “No Child Left Behind” และคำพูดที่นักเรียนจะได้ยิน จากครูอนุภาพเสมอคือ “ผิดไม่เป็นไร” “ทุกคำตอบมีค่า” และจะชมเชยทุกครั้งที่แสดงออกอย่างสร้างสรรค์

3. กิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียน เรียนรู้ ค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self - Learning)

วิธีการหนึ่งที่ครูอนุภาพใช้เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนชอบเรียนภาษาอังกฤษ คือ การใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมที่ครูอนุภาพใช้น่าสนใจมาก เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนภาษาอังกฤษทุกวัน แม้นักเรียนมีจำนวนมากก็สามารถฝึกฝนได้อย่างทั่วถึง ทั้งยังทำให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้เห็นตัวอย่างกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูใช้อย่างเป็นขั้นตอน ในช่วงต้นจะนำเสนอให้เห็นว่าใน 1 ชั่วโมง ครูมีกิจกรรมที่ใช้ประจำตนเอง อะไรบ้าง หลังจากนั้นจึงจะกล่าวถึงกิจกรรมอื่นๆ เพิ่มเติม

ก่อนเข้าห้องเรียน กิจกรรมที่ครูใช้ประจำคือ “Speech In” เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนเข้าแถวหน้าห้อง ก่อนเข้าห้องให้แต่ละคนพูดภาษาอังกฤษสั้นๆ กับครู 1 ประโยค จะเป็นบทกวีบทหนึ่ง หรือเล่าเรื่องราวที่ทำได้ ครูอนุภาพเล่าให้ฟังว่าในช่วงแรก ครูจะมีใบงานประโยคบทกวีต่างๆ ไว้ให้ แต่เมื่อใช้กิจกรรมนี้ได้ระยะหนึ่ง นักเรียนก็เริ่มค้นคว้าประโยคใหม่ๆ มาพูด บางประโยคเป็นประโยคที่ทันสมัยจนครูเองก็ฟัง จะต้องถามที่มา เช่น ประโยค “Please save Mangrove” (โปรดอนุรักษ์ป่าโกงกาง) ครูถามว่าได้ประโยคนั้นมาจากไหน นักเรียนเล่าว่าคู่มือข้อสอบผ่านบริเวณป่าอนุรักษ์ ตนเห็นข้อความจึงให้คุณพ่อชะลอรถเพื่อจดข้อความมาพูด เด็กบางคนพูดประโยคทันสมัยเช่น “Be careful for Fake Banknote” (โปรดระวังธนบัตรปลอม) จะเห็นได้ว่าประโยคใหม่ๆ ที่นักเรียนนำมาพูดเกิดจากความสนใจในสิ่งรอบตัว แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมนี้ได้ผลเป็นอย่างดี คนที่มีประโยคที่น่าสนใจ เมื่อเข้าห้องเรียนแล้ว ครูจะให้เขียนบนกระดาน ให้อธิบายว่านำมาจากไหน และให้ทุกคนจดไว้ เด็กทุกคนจะมีสมุดที่จดประโยค Speech In ซึ่งนอกจากจะจดประโยคที่ตนนำมาพูดแล้วยังจดประโยคที่ตนสนใจด้วย กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมแรกที่ครูจะให้ Bonus Card เป็นรางวัลกับนักเรียน ครูบอกว่าจากกิจกรรมนี้นอกจากนักเรียนจะได้เรียนรู้จากครูแล้ว ครูก็ได้เรียนรู้จากนักเรียนเช่นกัน

เมื่อเข้าห้องเรียน นักเรียนจะได้นั่งตามกลุ่มที่ครูแบ่งแบบละความสามัคคีไว้ตั้งแต่ได้สำรวจพื้นฐานของนักเรียนในชั่วโมงแรก ในแต่ละกลุ่มจะมีหัวหน้ากลุ่ม ซึ่งจะเป็นผู้ช่วยครูและเพื่อนๆ ในกลุ่ม บางครั้งก็เป็นผู้ช่วยตรวจเช็คแผ่นพันธกิจการเรียนรู้ว่าเพื่อนฯ นำ

อุปกรณ์มาครบหรือเปล่า ตั้งใจเรียนหรือไม่ เป็นต้น สำหรับกิจกรรมในห้องเรียน จะมีกิจกรรม **“Easy Talk”** เป็นกิจกรรมที่ครูนำคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเรียนติดไว้บนกระดาน เช่น พรุ้งนี้จะเรียนเรื่อง “สึนามิ” วันนี้ครูจะติดคำว่า “Undersea Earthquake” (แผ่นดินไหวใต้ทะเล) ไว้บนกระดานวันนี้ นักเรียนที่สนใจสามารถนำไปค้นคว้ามาก่อนได้ เมื่อถึงชั่วโมงเรียน ครูจะให้เวลาแต่ละกลุ่มพูดคุยเกี่ยวกับคำศัพท์นี้ 2-3 นาที แล้วครูจะเลือกนักเรียนมา 1 กลุ่มเพื่อนำเสนอเกี่ยวกับหัวข้อนี้ เช่น นักเรียนอาจอธิบายความหมายหรือยกตัวอย่างประกอบ เป็นต้น ใช้เวลานำเสนอเพียง 1-2 นาที กลุ่มที่ได้รับเลือกครูจะชี้เป็นธงแดงแล้วให้คะแนน กลุ่มอื่นที่เป็นผู้ฟังที่ดีหรือให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ให้ข้อมูลเพิ่มเติม เช่น ยกตัวอย่างเพิ่มเติม หรือแนะนำว่ากลุ่มที่นำเสนอควรพูดให้ถูกต้อง เป็นต้น ครูจะชี้เป็นธงเขียวแล้วให้คะแนน กิจกรรมนี้จะช่วยให้นักเรียนได้รู้จักภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นในทุกวัน เพราะทุกคนจะมีสมุดให้การบันทึกคำศัพท์เหล่านี้ด้วย

สำหรับนักเรียนห้องที่มีทักษะภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ดี ครูจะแนะนำให้ทำกิจกรรม **“Sentence for Today”** เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนนำเสนอประโยคภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันให้นักเรียนสนใจวันละ 1 ประโยค โดยครูสุ่มเลือกนักเรียนประมาณ 2 กลุ่ม ให้ออกมานำเสนอประโยคที่นักเรียนค้นคว้ามา กิจกรรมนี้แตกต่างจาก “Easy Talk” ตรงนี้ “Easy Talk” เป็นคำศัพท์ที่ครูกำหนด เป็นคำศัพท์ที่มาจากบทเรียน ส่วน “Sentence for Today” นักเรียนเป็นคนค้นหาเอง เมื่อนักเรียนนำเสนอแล้ว ครูให้นักเรียนทุกคนจดใส่สมุด กิจกรรมนี้ทำให้นักเรียนได้รู้จักประโยคใหม่เพิ่มขึ้น ทุกวัน และยังเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักสังเกตและค้นคว้าประโยคใหม่ๆ รอบตัวด้วย

ก่อนหมดชั่วโมง ครูจะให้ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจคะแนนของกลุ่มตน และของเพื่อน แล้วช่วยกันสรุปว่าวันนี้แต่ละกลุ่มควรได้ธงหรือไม่ ควรได้ธงสีอะไร โดยดูจากคะแนนสะสมทั้งหมดในชั่วโมง

ก่อนนักเรียนจะออกจากห้อง ครูจะให้นักเรียนทุกคน **“speak out”** คือให้พูดภาษาอังกฤษกับครูโดยอาจใช้ประโยคอื่นหรือประโยคเดียวกันกับที่พูดตอน **“speak in”** ก็ได้ กิจกรรมนี้จะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสพูดภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก ถึงพูดผิดครูไม่ว่าอะไร ครูจะช่วยปรับให้ เมื่อได้พูดทุกวันก็ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจ

เกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น และทำให้นักเรียนเริ่มแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น การหาประโยคใหม่ๆ มาพูดกับครู

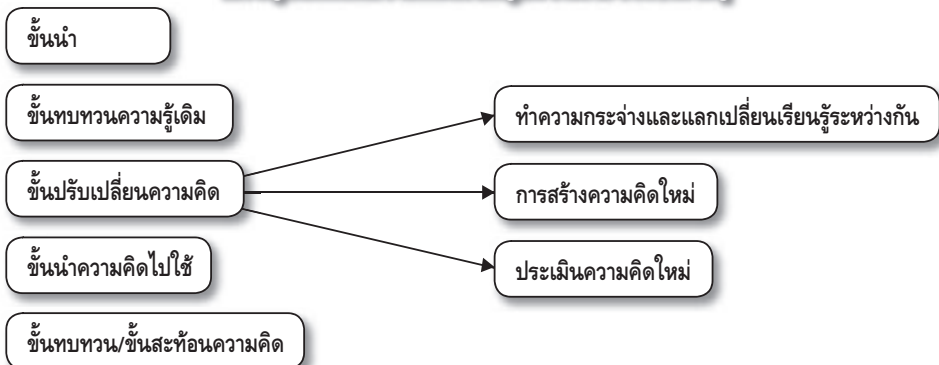
กิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่ครูสามารถใช้เป็นประจำเป็นเคล็ดลับหนึ่งที่ทำให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษได้ เพราะได้ฝึกทักษะทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน นอกจากนี้ครูก็ยังใช้เทคนิคอื่นๆ ในการสอนอีก ดังที่น.ส.กมลชนก ไกล่แก้ว นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนคนหนึ่งของครู กล่าวไว้ว่า “เมื่อก่อนการเรียนภาษาอังกฤษของเราเรียนแบบธรรมดา แต่ปัจจุบัน ไม่ใช่แค่ เรามีการเรียนแบบที่เกิดการประยุกต์ เกิดจากการนำเทคนิคต่างๆ มาสอนค่ะ การเรียนภาษาอังกฤษแบบนี้ทำให้เราเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดนอกกรอบ ครูจะให้กำลังใจเราโดยใช้ Bonus Card เป็นคะแนนจิตพิสัยค่ะ การสอนก็มีหลายกิจกรรม ตั้งแต่ก่อนเข้าห้องจนหมดคาบเลยคะ กิจกรรมแรกคือ speak in เมื่อเข้าห้องก็มีกิจกรรม Easy Talk และ Sentence for today ก่อนออกจากห้องเรียนก็มีกิจกรรม speak out เห็นใหม่คะวันหนึ่งเราจะมีย่อภาษาอังกฤษถึง 4 ประโยค สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ ช่วยพัฒนาให้เรารู้จักใช้ประโยคภาษาอังกฤษด้วยความมั่นใจ นอกจากกิจกรรมเหล่านี้ยังมีรูปแบบการสอนที่หลากหลาย เช่น เทคนิคการตั้งคำถามโดยใช้หมวก 6 ใบ และเทคนิคการสร้างองค์ความรู้ การเรียนแบบนี้ทำให้การเรียนภาษาอังกฤษเรามีชีวิตชีวามากขึ้นคะ และยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นๆ ด้วยคะ”

เทคนิคที่นักเรียนกล่าวถึงเป็นเช่นไรนั้น ครูสามารถได้เล่าให้ฟังเพื่อเป็นประโยชน์กับครูท่านอื่น ดังนี้

เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้

เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้ เป็นเทคนิคที่ครูชนาพร ร่วมกับครูต้นแบบอีก 9 ท่าน ร่วมโครงการวิจัยพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) การเรียนรู้วิธีนี้มีลักษณะเด่น คือ ให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ให้ความสำคัญของความรู้เดิม ครูจะเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้แสดงความรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยสังเกตสิ่งที่ตนอยากรู้แล้วคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เป็นการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ นักเรียนจะได้ลงมือปฏิบัติจริง ค้นหาคำความรู้วิเคราะห์จนรู้จริง จนสามารถสร้างสรรค์งานชิ้นใหม่ได้

แผนภูมิแนวการจัดการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้

ครูชนพรได้อธิบายและยกตัวอย่างการจัดการเรียนรู้แบบ “การสร้างองค์ความรู้” ไว้ดังนี้

หัวข้อการสอนเรื่อง “สึนามิ”

ขั้นนำ - เป็นขั้นที่นักเรียนจะทราบจุดมุ่งหมายในการเรียน ครูจะสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ เช่น ครูเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนฟังเพลง ชมวิดีโอทัศน์ ชวนสนทนา หรือให้ศึกษาจากสื่อจริง ฯลฯ สำหรับเรื่องสึนามิ ก่อนเรียนครูแจกใบคำศัพท์เรื่องสึนามิให้นักเรียนไปศึกษา เมื่อถึงเวลาเรียนครูนำโดยให้นักเรียนฟังเพลง “ซันน้ำตาอันดามัน” ของแอ๊ด คาราบาว และฟังร้องเพลง My Beloved country ซึ่งเป็นเพลงภาษาอังกฤษทำนองเดียวกัน แล้วถามคำศัพท์สึนามิโดยบอกตัวอักษรหน้าหน้า เช่น “E” นักเรียนกลุ่มที่ทราบจะยกมือขอตอบ “Earthquake” (แผ่นดินไหว) ถ้านักเรียนพูดออกเสียงและบอกความหมายอย่างถูกต้อง นักเรียนกลุ่มนั้นก็จะได้คะแนน ถ้าม “M” นักเรียนตอบ “Mangrove” (โกงกาง) ถ้าม “D” นักเรียนตอบ “Disaster” (ภัยพิบัติ) เป็นต้น การทำเช่นนี้ทำให้นักเรียนตื่นตัว ได้คิดตามตลอดเวลา การสอนก็ทำได้เร็ว และได้ผลดีกว่าการที่ครูมอบคำศัพท์นักเรียนทีละคำ

ขั้นทบทวนความรู้เดิม - เป็นขั้นที่ให้นักเรียนแสดงความรู้เดิมที่มีอยู่ในเรื่องที่กำลังจะเรียน ครูอาจใช้คำถามง่าย ๆ ถ้ามเพื่อให้นักเรียนมีความรู้เดิมของนักเรียน เช่น เกิดสึนามิขึ้นเมื่อไหร่ มีกี่จังหวัดที่โดนสึนามิที่โหดเสียหายน้อยที่สุด เป็นต้น

ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด - เป็นหัวใจของการเรียนรู้ จะใช้กระบวนการกลุ่ม เริ่มจาก “**การทำความกระจ่าง**” คือให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ครูจะมีใบงานที่มีคำถามสำคัญเกี่ยวกับหัวข้อที่เรียนเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนใช้ทักษะการคิด เช่น สึนามิเกิดจากอะไร มีวิธีสังเกตว่าจะมีสึนามิอย่างไร เมื่อเกิดสึนามิจะเอาตัวรอดได้อย่างไร ทำไม่ถึงมีผู้เสียชีวิตมาก มีวิธีป้องกันหรือไม่ ในตอนแรกนักเรียนอาจยังไม่ทราบคำตอบ อาจตอบตามความเข้าใจของตนเอง ซึ่งอาจจะผิดหรือถูก แต่ก็ได้แลกเปลี่ยนกันหาใครคิดอย่างไร หลังจากนั้นเป็น “**การสร้างความคิดใหม่**” ครูได้จัดเอกสารใบงานให้นักเรียนศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสึนามิ ในห้องเรียนจะมีมุมห้องสมุดให้นักเรียนค้นคว้า นักเรียนแต่ละคนก็ไปค้นหาข้อมูลมา อาจจากอินเทอร์เน็ตจากหนังสือพิมพ์ ฯลฯ แล้วนำความรู้ที่แต่ละคนทราบมาแลกเปลี่ยนกันในกลุ่ม เป็นการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ แล้วสรุปเป็นคำตอบเป็นแนวคิดของกลุ่ม เช่น สรุปได้ว่าสึนามิเกิดจากแผ่นดินไหวใต้ทะเล สังเกตว่าจะเกิดสึนามิได้เมื่อเห็นน้ำทะเลลดลงอย่างรวดเร็วผิดปกติที่เสียชีวิตเพราะคนไม่ทราบเรื่องสึนามิ ขาดระบบการเตือนภัย หนีไม่ทัน แต่ที่จังหวัดระนองมีผู้เสียชีวิตน้อยเพราะมีป่าโกงกาง เป็นต้น เมื่อถึงจังหวัดอื่นไม่มีป่าโกงกางช่วยกันสึนามิเพราะคนยังไม่เห็นความสำคัญของป่า มีคนแอบตัดไม้ทำลายป่ามาก มีนายทุนมากกว่าคนที่ดิน

ไป แล้วนักเรียนมีวิธีช่วยอนุรักษ์อย่างไร เป็นต้น ในขณะที่นักเรียนระดมความคิด ครูจะคอยเดินดูทุกคนให้ทุกคนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ไม่ใช่เพียงแต่ตอบๆ ตามคนเก่ง ครูจะย้ำให้นักเรียนฟังเสมอว่า “ทุกคำตอบมีค่า”

ขั้นนำความคิดไปใช้ - เป็นขั้นตอนที่นักเรียนนำแนวคิดความรู้ ความเข้าใจที่ได้พัฒนาขึ้นมาใหม่ มาทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย (การเรียนรู้ที่มีความหมายคือ การทำให้นักเรียนไม่ใช่แค่รู้เฉยๆ แต่ต้องเข้าใจ เข้าถึงประเด็นสำคัญของความรู้นั้นๆ ด้วย จนสามารถสรุปถ่ายทอดความรู้นั้นๆ ออกมาได้) กิจกรรม เช่น สรุปเป็นผังความคิด การจัดนิทรรศการ การแสดงบทบาทสมมติ การนำเสนอโครงการ ฯลฯ ตัวอย่าง “สึนามิ” ในขั้นนี้ ครูจะให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดกิจกรรมนำเสนอ เช่น บางกลุ่มทำผังโน้ตทัศน์การเกิดสึนามิเกิดขึ้นยังใส่งเกตอย่างไร หากทางรอดอย่างไร สังเกตการเตือนภัยยังใงบางกลุ่มร้องบทเพลงมนตราสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับสึนามิ บางกลุ่มทำโปสเตอร์ให้ร่วมกันอนุรักษ์ป่าโกงกางซึ่งช่วยป้องกันสึนามิได้ เป็นต้น

ขั้นทบทวน/ ขั้นสะท้อนความคิด - เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ให้นักเรียนทบทวนความคิด ความเข้าใจ สามารถประเมินผลความรู้ที่ได้รับ กิจกรรมที่ทำ กระบวนการทำงานในกลุ่มของตนได้ ทั้งนี้เพื่อนำไปปรับปรุง หรือนำไปวางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่องได้ ฯลฯ เช่น หลังจากเรียนเรื่องสึนามิ นักเรียนประเมินตนเองและกลุ่มว่าเข้าใจเรื่องสึนามิมากน้อยเพียงใด เช่น ทราบว่าสึนามิเกิดขึ้นอย่างไร สังเกตยังใบบางทางรอดได้ยังใบบวิธีป้องกันอย่างไร และถ้ามีคนมาถามนักเรียน นักเรียนจะตอบได้ไหม และประเมินการทำงานในกลุ่มว่าการทำงานของกลุ่มเป็นอย่างไร เช่น ช่วยเหลือกันดีไหม มีวิธีหาคำตอบกันอย่างไร แบ่งงานกันดีหรือยัง การนำเสนอทำได้ดีไหม ดียังใบบไม่ดียังใบบ เป็นต้น

การตั้งคำถามแบบหวกความคิด 6 ใบ

การตั้งคำถามโดยใช้หวกความคิด 6 ใบ เป็นเทคนิคที่ครูชนพรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูต้นแบบของสศท.แล้วนำมาปรับใช้ให้เหมาะกับกิจกรรม หวกความคิด 6 ใบ เป็นการเรียนรู้โดยใช้คำถามเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนหาคิด เกิดความสนใจ เกิดข้อสงสัย อยากรู้ และพยายามแสวงหาคำตอบ สหวกเป็นกรอบแนวทางในการตั้งคำถามเพื่อค้นหาคำตอบได้อย่างรอบด้าน ตัวอย่างการตั้งคำถามจากหัวข้อการเรียนเรื่อง “สึนามิ”

- 1. หวกสีขาว** แสดงการคิดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริงต่างๆ ตัวอย่างคำถาม เช่น How many southern provinces were struck by Tsunami? (มีกี่จังหวัดในภาคใต้ที่ถูกสึนามิถล่ม)
- 2. หวกสีแดง** แสดงออกทางด้านอารมณ์ ความประทับใจ ความรู้สึก ตัวอย่างคำถาม เช่น How do you feel about this event? (รู้สึกอย่างไรกับเหตุการณ์นี้)
- 3. หวกสีดำ** แสดงการคิดที่เกี่ยวกับผลกระทบ การค้นหาข้อบกพร่อง ปัญหา ความยากลำบาก ตัวอย่างคำถาม เช่น Why were there a lot of dead people? (ทำไมมีคนเสียชีวิตมาก)

4. **หมวกสีเขียว** แสดงการคิดในทางบวก ข้อดี จุดเด่น ประโยชน์ที่ได้ ตัวอย่างคำถาม เช่น How are the mangrove tree useful? (ต้นไม้โกงกางมีประโยชน์อย่างไร)

5. **หมวกสีชมพู** เป็นการคิดในมุมมองใหม่ที่ต่างไปจากเดิม เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เน้นการคิดสร้างสรรค์ ตัวอย่าง เช่น How do you save the environment? (คุณจะช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างไร)

6. **หมวกสีฟ้า** เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดระบบระเบียบ ความคิดรวบยอด ข้อสรุป การดำเนินงานที่มีขั้นตอนเป็นระบบ ตัวอย่างคำถาม เช่น How do you save your life from Tsunami disaster? (คุณจะทำอย่างไรเมื่อเกิดสึนามิ)

เมื่อนักเรียนเข้าใจสัญลักษณ์สีหมวก แต่ละกลุ่มจะฝึกตั้งคำถามจากเรื่องที่เรียนเอง เมื่อครูยกหมวกแต่ละสี นักเรียนแต่ละกลุ่มก็สามารถตั้งคำถามตามแนวคิดของสีหมวกออกมาได้แตกต่างกันอย่างน่าสนใจ

ที่มาอายุ คุณครูนกหวีด

นอกจากเทคนิคต่างๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว สิ่งที่เป็นถือเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของครูชนพร คือ สติการสอนที่ไม่เหมือนใคร เพราะครูใช้ “นกหวีด” เป็นเครื่องมือในการกระตุ้นความสนใจ จนได้รับฉายา “คุณครูนกหวีด” ที่ครูเลือกใช้นกหวีดเพราะเสียงของนกหวีดช่วยกระตุ้นความสนใจได้ดี นกหวีดยังใช้เป็นสัญลักษณ์ เช่น เป่าเพื่อให้เปลี่ยนกิจกรรม เป่าให้พูดตามหรือพูดซ้ำอีกครั้ง เป่าพร้อมใช้มือประกอบเพื่อให้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเริ่มกิจกรรม นกหวีดถือได้ว่าเป็นเครื่องทุ่นแรงที่ดีของครู ทั้งยังทำให้ห้องเรียนมีชีวิตชีวาด้วย นอกจากนกหวีดแล้ว บางครั้งครูจะการตีกลองประกอบด้วย ทั้งนี้เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้สึกตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา

ยังมีกิจกรรมอื่นๆ ที่น่าสนใจ เช่น

การสอนภาษาอังกฤษด้วยเพลง - เพลงเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนได้คิด ครูชนพรจึงมักจะนำเพลงที่นักเรียนรู้จักมาแปลหรือปรับเนื้อร้องให้เป็นภาษาอังกฤษเพื่อฝึกให้นักเรียน เช่น สอนเรื่อง “วันแม่” โดยใช้เพลง “Who is she?” ทำนองเพลง “ใครหนอ” ดังนี้

- * Who is she? Love me as her life.
- Who is she? Always take care of me.
- Who is she? Always make me happy.
- Love me all days. Love me all nights. Who is she? *
- We use the world as a pen.
- We use the sky as paper.
- Use all water in the ocean as ink.
- There's not much as her kindness. (*)

การสอนแบบโครงงาน English Project Work - เป็นการสอนเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้โดยการค้นพบ (Learning by Discovery) ครูให้นักเรียนเลือกหัวข้อโครงการที่สนใจ โดยครูเป็นที่ปรึกษา เช่น โครงการทำผ้าบาติก นักเรียนหาข้อมูลเกี่ยวกับการทำผ้าบาติก หาคำศัพท์มา

ปรึกษากับครูเพื่อหาแนวการทำโครงการ วิชูปูเกี่ยวกับการทำผ้าบาติก เป็นภาษาอังกฤษ เป็นต้น โครงการอื่นๆ เช่น โครงการทำปาล์มน้ำมันจากใบโอติเซลหรือโครงการเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่ช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โครงการทำเห็ดฟาง เป็นต้น

กิจกรรมเรียนรู้นอกสถานที่ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากของจริง สถานที่จริง เช่น พานักเรียนไปทัศนศึกษาที่น้ำตก ให้นักเรียนสำรวจหรือคิดหาคำศัพท์จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ นอกจากนี้จะให้ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเป็นมัคคุเทศก์น้อย ให้นักเรียนคิดว่าถ้าไปเที่ยวสถานที่แห่งนี้ ควรจะไปเที่ยวที่ไหนบ้าง และที่นั้นๆ มีความสำคัญอย่างไร โดยให้นักเรียนหัดพูดแนะนำเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งนอกจากนักเรียนจะได้คำศัพท์และฝึกพูดแล้ว ยังเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักค้นคว้า และทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดของตนด้วย

บูรณาการภาษาอังกฤษสู่ชุมชน

ครูชนพรเห็นว่านอกจากการเรียนรู้นี้ในห้องเรียนแล้ว ชุมชนยังถือเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ การให้นักเรียนได้เรียนรู้จากชุมชน ได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่อยู่ใกล้ๆ ตัว จะช่วยปลูกฝังให้นักเรียนรักท้องถิ่น ทั้งเป็นการช่วยอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นอีกทางหนึ่ง ครูชนพรยังเห็นว่าจริงๆ แล้ว กิจกรรมหนึ่งๆ นอกจากความรู้วิชาภาษาอังกฤษแล้ว ยังสามารถบูรณาการกลุ่มสาระ 8 วิชาได้ เช่น กิจกรรม “รื้อบทกลอนเป็นมโนราษภาษาอังกฤษ” นอกจากนักเรียนจะได้ความรู้ภาษาอังกฤษแล้ว ยังได้เรียนรู้นาฏศิลป์และได้ความรู้ด้านสังคม เช่น ประวัติความเป็นมา “ลา” นอกจากนี้ครูยังนำสินค้า OTOP ของอำเภอที่น่าสนใจมาให้นักเรียนเรียนรู้ เช่น “การฝึกทำกะละแม” (Sweet Sticky Candy) โดยเชิญชาวบ้านมาเป็นวิทยากรสอนทำกะละแม ครูจะให้นักเรียนฝึกพูดส่วนผสมและวิธีทำเป็นภาษาอังกฤษ กิจกรรมนี้นอกจากได้ภาษาแล้ว ยังได้ความรู้การทำอาหาร (วิชาคหกรรม) ได้ความรู้เรื่องการคิดต้นทุนกำไร (วิชาคณิตศาสตร์) ความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น (วิชาสังคม) ทั้งยังสามารถต่อยอดเป็นโครงการภาษาอังกฤษได้ เช่น ให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์เป็นกะละแมสูตรใหม่ ที่นอกจาก

อ้อยแล้วยังเพิ่มคุณค่าทางโภชนาการด้วย เช่น เพิ่มสมุนไพรเข้าไป (วิชาวิทยาศาสตร์) และให้คิดค้นรูปแบบที่ใหม่ที่น่าสนใจ (วิชาศิลปะ) การจะทำอย่างไรให้วัยรุ่นรู้จักและอยากจะอนุรักษ์สินค้าตัวนี้ไว้ (เป็นการปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์) เป็นต้น การเรียนเช่นนี้ชาวบ้านเองก็ยินดี ตั้งที่นางลำนะ ทองหนู วิทยากรกล่าวว่า “รู้สึกดีใจที่ได้มาสอน และตัวเองก็ได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วย เมื่อมีทัวร์ชาวต่างชาติมาก็ภูมิใจที่ตนเองพูดได้” ครูธนาพรกล่าวว่า “นอกจากเราจะได้เรียนรู้จากชุมชนแล้ว สถานศึกษาเองก็ควรให้ความรู้กับชุมชนด้วย” ครูธนาพรยังมีแนวคิดที่จะต่อยอดสินค้าตัวอื่น ๆ ต่อไปอีก เช่น การทำสบู่ การทำเตาปิ้งหมั่น ซึ่งเป็นสินค้า OTOP และสินค้าเกษตรที่ทำรายได้ให้กับชาวบ้านในท้องถิ่น เพื่อให้กิจกรรมต่างๆ เหล่านี้มีความเป็นสากลมากขึ้น

4.กิจกรรมฝึกให้นักเรียน ประเมินผลงาน ชิ้นงานสะท้อนความคิด ความรู้สึก หลังจากจบการเรียนรู้ (Self- Assessment)

ครูธนาพรใช้หลักการประเมินตามสภาพจริง คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และประเมินผลควบคู่กันตลอดเวลา โดยยึด **หลัก 4 P** คือ **1. Performance** - ประเมินพฤติกรรมการแสดงออก **2. Process** - ประเมินทักษะต่างๆ ประเมินกระบวนการ **3. Product** - ประเมินผลงาน ชิ้นงานของผู้เรียน **4. Portfolio** - ประเมินเพิ่มสะสมงาน และยึดหลักประเมินเพื่อการพัฒนา ตามหลัก **SIR** คือ **S - Self - evaluation** - ประเมินตนเอง (พฤติกรรม ผลงาน ชิ้นงาน) **I - Improve** - ปรับปรุง แก้ไข พัฒนา **R - Repeat** - ทำซ้ำจนได้ชิ้นงานที่มีคุณภาพ ครูจะเปิดโอกาสให้นักเรียนปรับปรุง พัฒนา จนได้ผลงานที่พอใจเพื่อเก็บไว้ใน Portfolio เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน และบางชิ้นงานก็ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน

สำหรับคะแนนที่ได้จาก Bonus card และคะแนนจากการสะสมธง จะถือเป็นส่วนหนึ่งของคะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้และคะแนนจิตพิสัย

จะเห็นได้ว่าด้วยกระบวนการ และกิจกรรมที่หลากหลายที่ครูธนาพรใช้ในการเรียนการสอน ทำให้ไม่สงสัยเลยว่าทำไมนักเรียนที่ไม่ชอบเรียนภาษาอังกฤษจึงกลับมาชอบเรียนภาษาอังกฤษ ทั้งยังเป็นผู้แสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษด้วยตัวเองอีกด้วย เห็นครูมีกิจกรรมมากมายเช่นนี้ อุดตามไม่ได้ว่าครูมีความคาดหวังกับนักเรียนอย่างไรบ้าง ครูธนาพรตอบว่า “เมื่อก่อนเคยมุ่งให้นักเรียนเก่ง เรียนได้คะแนนดีๆ แต่หลังจากศึกษาและเห็นพฤติกรรมของนักเรียนในปัจจุบัน จึงคิดว่ามันไม่ใช่แล้ว ที่สำคัญกว่าความเก่ง คือ ความดี จะทำอย่างไรให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดี มีวินัยในการเรียนรู้ กล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ จะทำให้ต้องปลูกฝังควบคู่กันไปทั้งเรื่องพฤติกรรมและวิชาการ”

เมื่อถามว่าครูไม่รู้สึกท้อหรือเหนื่อยบ้างหรือ ครูยอมรับว่า “เป็นครูมา ๓๐ ปี ก็มีเหนื่อยบ้าง แต่เมื่อเห็นนักเรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ก็อดภูมิใจไม่ได้ จึงบอกตัวเองตลอดว่าจะไม่หยุดคิด ไม่หยุดการเรียนรู้ เมื่อพบปัญหาที่คิดว่าไม่มีปัญหาเข้ามาความก้าวหน้าที่ไม่เกิด ทั้งเมื่อได้อ่านบทความของคุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา เรื่องปลาตัว Every Child Matter ที่กล่าวถึงขยายทาดแห่งหนึ่ง ทุกเข้าจะมีปลาตัวน้อยใหญ่ถูกขัดมาเกยตื้นเป็นหมื่นๆ ตัว และทุกเข้าจะมีเด็กน้อยคนหนึ่งเดินไปตามชายหาดเพื่อบรรจบหยิบปลาตัว ขว้างกลับไปทะเลทีละตัว จนในที่สุดชายชราคนหนึ่งก็เฝ้ามองดูอยู่นาน อครทอนไม่ไหวจึงเข้าไปถามเด็กน้อยผู้นั้นว่า หนูทำอย่างนั้นทำไมละ มันไม่มีประโยชน์อะไรที่เธอจะทำแบบนี้ เพราะวันรุ่งขึ้น คลื่นทะเลก็จะพัดปลาตัวมาเกยตื้นอีกอยู่ดี ยังไง เธอก็ไม่สามารถนำปลาตัวหลายร้อยหลายหมื่นตัวกลับคืนสู่ทะเลได้หมด มันเยอะเหลือเกิน และมันก็เหนื่อยเกินไปด้วย เด็กน้อยหันกลับไปตอบว่า อย่างน้อยผมก็สามารถช่วยปลาตัวตัวนั้นให้รอดชีวิตได้ ถึงแม้จะไม่สามารถช่วยได้ทุกตัว คุณหญิงกล่าวว่าเธอคนเดียวเท่านั้น เราอาจจะไม่สามารถช่วยเด็กทุกคนได้ แต่หนึ่งคนและทุกคนที่เราช่วยได้ก็มีคุณค่ามากมายมหาศาล” ครูธนาพรว่า “ตรงนี้แหละค่ะที่ตระหนักรู้ว่าใจ เพราะครูเป็นงานสร้างคน ก็ทำด้วยใจ แม้นักเรียนที่เราช่วย จะเป็นส่วนเล็กของเด็กในประเทศ แต่ก็มีคุณค่ามหาศาล” ครูธนาพรฝากให้เพื่อนครูภูมิใจในตนเองที่ได้ทำงานที่ยิ่งใหญ่ คืองานสร้างคน ซึ่งจะประสบความสำเร็จได้ต้องเริ่มจากตัวครูเอง พร้อมให้เคล็ดลับคำสอนของท่านปัญญาชนทักท้วงที่ครูธนาพรใช้เป็นหลักประจำใจอยู่ว่า **“ทำงานด้วยใจ ทำงานเพื่องาน ทำงานอย่างมีความสุข สนุกกับการทำงาน”**

ความทุ่มเทของครูธนาพรไม่ได้สูญเปล่า เพราะนักเรียนของครูเองก็รู้สึกได้ พวกเขาเล่าให้ฟังว่า พวกเขา รู้สึกมีความสุข ตื่นเต้น สนุกสนานเมื่อเรียนภาษาอังกฤษ พวกเขาเห็นประโยชน์ กล้าพูด กล้าแสดงออก เห็นว่าสามารถนำเรื่องที่เราเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ภาษาอังกฤษไม่ได้ยากเกินไปสำหรับพวกเขาอีกต่อไปแล้ว เพราะครูให้โอกาส และรู้ว่าเพื่อนๆ จะไม่มีใครทิ้งกัน พวกเขาซาบซึ้งถึงความทุ่มเทของครูธนาพร และในหัวใจของพวกเขาแล้ว ครูธนาพร จะเป็น Dear Teacher ของพวกเขาตลอดไป

การเรียนการสอนของครูธนาพรบางส่วนได้ออกอากาศในช่วง **“คิดได้ใจ” (สารคดี 5 นาที) ในรายการ 5 4 3 2 1 ใจ** ผู้สนใจสามารถติดต่อขอสำเนาแบบได้ที่ **ศูนย์ประชาสัมพันธ์การศึกษา สกศ. 02-668 7123 ต่อ 1116** สำหรับผู้สนใจสอบถามเพิ่มเติมกับ **ครูธนาพร โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่** สามารถติดต่อได้ที่เบอร์ **084-0642568** และท่านสามารถติดตามชมสารคดีที่น่าเสนอแนะนวัตกรรมการเรียนรู้ดีๆ เช่นนี้ได้ที่สารคดีช่วง **“คิดได้ใจ” 5 นาที** สุดท้ายในรายการ **5 4 3 2 1 ใจ** ทุกวันเสาร์ เวลา **14.00 - 14.50 น. อายฟลาดชมณะ**

ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมการเรียน นักเรียนประจำ โรงเรียนอักษระเจริญ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการแข่งขันในทางด้านเศรษฐกิจอย่างรุนแรง คุณภาพของประชากรยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นด้วยหลายประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศที่เจริญแล้ว หรือประเทศที่กำลังพัฒนา ต่างตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา ซึ่งประเทศไทยได้รับอิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยี จึงมีการปฏิรูปสังคมไปสู่ความเป็นสังคมใหม่ ประกอบด้วยแนวคิดใหม่ของการจัดการศึกษา เพื่อสามารถพัฒนาตนเอง ให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 11)

การพัฒนาประเทศ คือ การพัฒนาคน ตาม

แนวคิดที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาในทุกมิติ อย่างเป็นองค์รวมและให้ความสำคัญในการพัฒนาที่สมดุล โดยเฉพาะการพัฒนาพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรมของทรัพยากรบุคคลที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา ด้านต่างๆ ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่ออาศัยการศึกษาเป็นเครื่องมือและหัวใจสำคัญของกระบวนการที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีความสมบูรณ์ในด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ รวมทั้งพฤติกรรม เจตคติ ค่านิยม คุณธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบุคคล ตั้งแต่ช่วงอายุแรกเกิดต่อเนื่องไปตลอดชีวิต ให้มีคุณภาพเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับอารยประเทศ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระบุว่า “มาตรฐานการศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งการจัดการศึกษาต้องยึดผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วม โดยให้สถานศึกษาเข้าร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม และแสวงหาความรู้ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วน และสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชาให้สถานศึกษา ชื่นพื้นที่นุสนามีหน้าที่จัดทำสารของหลักสูตรตาม วัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหา ในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะที่ พึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และ ประเทศชาติ

การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาในเขต กรุงเทพมหานครนั้น มีทั้งโรงเรียนภาครัฐและเอกชน

จำนวนมากที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษา แต่ละโรงเรียน พยายามจะสร้างจุดเด่นให้กับตนเองและที่สำคัญที่สุด ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะคาดหวังว่า โรงเรียนนั้นจะสอนบุตรหลานให้เป็นคนเก่ง ดี มีสุข มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี มีคะแนนสอบ NT (National Test) ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ใน ระดับแนวหน้าเมื่อเทียบกับโรงเรียนอื่นๆ ที่อยู่ในเขต พื้นที่การศึกษาเดียวกัน และอยู่ในระดับแนวหน้าของ โรงเรียนในระดับประเทศ

ปัจจุบันโรงเรียนอักษรเจริญ สังกัดสำนักบริหาร งานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้จัดการ เรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ ตลอดถึงการพัฒนา หลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการช่วย ให้เยาวชนพัฒนาการทั้งในด้านเชาวน์ปัญญา และทาง บุคลิกภาพของนักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความ สำเร็จในชีวิต จึงหาทางส่งเสริมการศึกษาให้มีคุณภาพ มี มาตรฐานความเป็นเลิศ จะส่งผลให้สถานศึกษาประสบ ผลสำเร็จต่อพฤติกรรมทางการเรียน และผู้ปกครองจะ ให้ความสนใจว่าโรงเรียนจัดอะไรให้นักเรียนบ้าง นักเรียนได้ประสบการณ์และความรู้ เพื่อให้ทราบถึง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่จะส่งบุตรหลานเข้าเรียน ในโรงเรียนประจำและคาดว่าผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน โดย มุ่งเน้นให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการเป็นคนดีมี คุณธรรม และที่พึงปรารถนาของสังคมไทย เพื่อให้เป็น ประโยชน์ตามเป้าหมาย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนประจำโรงเรียนอักษรเจริญ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนประจำโรงเรียนอักษรเจริญ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามภูมิหลังของผู้ปกครอง

ความสำคัญของงานวิจัย

ผลของการวิจัยสามารถนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีพฤติกรรมทางการเรียนอยู่ในระดับดี เพื่อสนองความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และชุมชน และพิจารณาปัจจัยทางด้านภูมิหลังของผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องต่อพฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร คือ ประชากรที่ใช้ในการครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอักษรเจริญ ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2550 เป็นนักเรียนในโรงเรียนประจำที่เปิดสอนระดับอนุบาล และระดับประถมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 130 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอักษรเจริญ จำนวน 98 คน ได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย โดยใช้สูตรของยามานะ

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนประจำโรงเรียนอักษรเจริญ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มี 4 ด้าน คือ 1) พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) พฤติกรรมด้านมีความรู้ตามช่วงชั้น 3) พฤติกรรมด้านการมีทักษะในการทำงาน 4) พฤติกรรมด้านการแสวงหาความรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อความคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ปกครอง เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklists) มีรายละเอียดเกี่ยวกับ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อพฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนประจำโรงเรียนอักษรเจริญ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และกรณีที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัย แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 58.16 อายุ 31 ถึง 40 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 51.13 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละร้อยละ 48.98 อาชีพค้าขายจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 35.72 รายได้ต่อเดือน 50,001บาท ขึ้นไปจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25.51

2. ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อพฤติกรรม การเรียนของนักเรียนประจำโรงเรียนอัครเจริญ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาในภาพรวมมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.38 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านการมีทักษะในการทำงานเป็นอันดับ 1 รองลงมาด้านการมีสุขนิสัย สุขภาพกาย ด้านสุขภาพจิต ด้านการแสวงหาความรู้ และด้านการมีความรู้ตามช่วงชั้น ตามลำดับ

ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อพฤติกรรมเรียนของนักเรียนประจำ โรงเรียนอัครเจริญ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านมีคุณธรรมจริยธรรม มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด เกี่ยวกับความซื่อสัตย์อันดับ 1 รองลงมา มีความรับผิดชอบและเคารพกฎระเบียบของสังคมตามลำดับ ส่วนมีความคาดหวังเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา เป็นอันดับสุดท้าย

2. ด้านการมีความรู้ตามช่วงชั้น มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับความสามารถอ่าน - เขียนได้เป็นอันดับสุดท้าย **3. ด้านการมีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด** เกี่ยวกับการคิดเลขและแก้โจทย์ปัญหาได้ คิดวิเคราะห์หาเหตุผลได้เป็นอันดับ 2 และ 3 ส่วนมีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลางเกี่ยวกับสนใจอาชีพในท้องถิ่นเป็นอันดับสุดท้าย

3. ด้านการมีทักษะในการทำงาน มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด เกี่ยวกับมีความซื่อสัตย์ต่องานที่ทำเป็นอันดับ 1 รองลงมาสามารถทำงานได้อย่างมีความสุข และมีนิสัยรักการอ่านเป็นอันดับ 2 และ 3 ส่วนมีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับมีความสามารถในการวางแผน เป็นอันดับสุดท้าย

4. ด้านการแสวงหาความรู้ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับมีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และพัฒนาตนเองอยู่เสมอเป็นอันดับ 1 รองลงมาศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอยู่เสมอ และนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดวิธีแก้ปัญหาได้ เป็นอันดับ 3 และ 4 ส่วนแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เป็นอันดับสุดท้าย

5. ด้านการมีสุขนิสัย สุขภาพ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับหลีกเลี่ยงอบายมุขและสิ่งเสพติดต่างๆ เป็นอันดับ 1 รองลงมามีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับให้เกียรติเพื่อน และผู้อื่น และมีความมั่นใจและกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมเป็นอันดับ

2 และ 3 ส่วนเห็นคุณค่าของการพักผ่อนเป็นอันดับสุดท้าย

6. ด้านสุขภาพจิต มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และสังคมได้ดี เป็นอันดับ 1 รองลงมา มีมนุษยสัมพันธ์กับครู และเพื่อนๆ ได้ดี และมีอารมณ์แจ่มใสเบิกบานเป็นอันดับ 2 และ 3 ส่วนมีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลางเกี่ยวกับสนใจเข้าร่วมกิจกรรมงานประเพณีในท้องถิ่น เป็นอันดับสุดท้าย

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคาดหวังต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียนประจำโรงเรียนอัครเจริญ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผู้ปกครองที่มีเพศ อายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคาดหวังของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียนประจำ โรงเรียนอัครเจริญ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1) ด้านมีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล การเรียนที่สอนให้นักเรียนรู้จักคิด จะทำให้นักเรียนใช้หลักเหตุผล โดยนำหลักการทางคุณธรรมและจริยธรรมมาสอนร่วมเพื่อให้รู้จักคิด และปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา การสอนที่น่าหาคำสอนของพุทธศาสนามาร่วมด้วยจะทำให้ให้นักเรียนมีความรู้จักผิดชอบหรือสิ่งใดที่ไม่ดีไม่ควรจะปฏิบัติเช่น การลักขโมย การพูดปด ฯลฯ

2) ด้านการมีความรู้ตามช่วงชั้น เน้นอาชีพในท้องถิ่น และให้นักเรียนมีความสนใจในสิ่งหนึ่งสิ่งใด ก็

ควรพานักเรียนไปสัมผัสและเรียนรู้จากของจริง และลงมือทำและต้องปลูกฝังให้เห็นถึงคุณค่าของสิ่งนั้น

3) มีความรู้ทักษะเกี่ยวกับโบราณสถาน และโบราณวัตถุในท้องถิ่น การที่จะสนใจในสิ่งใดต้องมีการชักจูงหรือบอกถึงความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ในสิ่งนั้น เพราะสิ่งที่มีคุณค่าอย่างเช่น โบราณสถาน และโบราณวัตถุในท้องถิ่น เป็นสิ่งที่เชิดหน้าชูตาของคนในท้องถิ่น ถ้ามีความรู้สามารถนำไปอธิบายหรือบอกต่อได้อย่างเต็มปากเต็มคำยังสามารถนำไปเป็นอาชีพได้ โดยเป็นไกด์ บอกนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในโบราณสถาน และโบราณวัตถุในท้องถิ่น เพื่อนำเงินเป็นทุนการศึกษาได้อีกทางหนึ่งด้วย

4) ด้านการมีทักษะในการทำงาน มีความสามารถในการวางแผน การเรียนของนักเรียนในห้องเรียนจะให้มีทักษะและการคิดที่เป็นระบบ มีการจัดการที่ดี

5) ด้านการแสวงหาความรู้ ใช้แก้ปัญหาโดยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การแก้ไขปัญหาอย่างมีระบบ และสามารถทดสอบหาความจริงได้ด้วยหลักการอย่างมีเหตุและผล ควรศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก จากการทดลองเพื่อหาสิ่งที่ถูกต้องอย่างมีเหตุผล และเป็นสิ่งที่จะต้องแสวงหาเพื่อให้ได้มาซึ่งความเป็นจริงที่สามารถอ้างอิงได้

6) ด้านการมีสุขนิสัย สุขภาพกาย ให้เห็นคุณค่าของการออกกำลังกาย ควรปลูกฝังเด็กให้เห็นความสำคัญของการออกกำลังกาย จะทำให้ร่างกายแข็งแรงพักผ่อนเพียงพอมีสุขภาพจิตที่ดี สามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ งานประเพณี และวันสำคัญต่างๆ ในท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค. วิชาการ, กรม. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

“... การที่คนสมัยใหม่บอกว่าคนสมัยเก่ามีความรู้น้อยกว่าก็อาจเป็นจริง แต่คนสมัยใหม่
ดูถูกหรือเหยียดหยามคนสมัยเก่าก็มีสิทธิ์ แต่ถ้าพูดตามความจริงแล้ว สิทธิที่จะเหยียดหยาม
คนรุ่นเก่า ไม่ควรจะมี ด้วยเหตุว่าคนรุ่นเก่านี้เองทำให้คนรุ่นใหม่เกิดขึ้นมาได้ ...”

พระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานแก่ คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
4 ธันวาคม 2531

กินดี อยู่ดี ด้วยหลัก 5 พ.

นายสุพจน์ แสงจันทร์

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประวัติ

นายสุพจน์ แสงจันทร์ ครูภูมิปัญญาไทย ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกิดเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2503 อายุ 48 ปี เป็นคนจังหวัดสงขลา

จุดเริ่มต้น

จากการที่ครูสุพจน์ได้สังเกตเห็นว่า ไก่ป่า หรือ ไก่เถื่อน (ภาษาใต้) หาได้ค่อนข้างยาก ครูจึงได้วิเคราะห์หาสาเหตุ ทำให้รู้ว่าเมื่อป่าหมดทำให้ไก่ป่าก็หมดตามไปด้วย ทำให้ต้องกอบกู้สถานการณ์ดังกล่าว โดยรณรงค์ให้ทุกคนหยุดการล่า และได้ตั้งเป็นชมรมอนุรักษ์ไก่เถื่อน เพาะพันธุ์ไก่เถื่อน ศึกษาธรรมชาติชีวิตของไก่เถื่อน ทำให้รู้อุปนิสัยของไก่เถื่อน ที่มีวิถีชีวิตที่สามารถพึ่งพาตนเองให้อยู่รอดได้ ถือเป็นจุดเริ่มต้น จุดเปลี่ยนพฤติกรรม ให้ “รู้จักตนเอง พึ่งพาตนเอง พึ่งพื่งกันเอง คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข” ทำให้เกิดเป็นศูนย์ศึกษารวมชาติชีวิตของไก่เถื่อนขึ้น สามารถรู้ถึงแนวปรัชญาการศึกษาของไก่เถื่อนด้วย

จากแนวคิดตรงนี้ ปี พ.ศ.2539 ได้นำแนวคิดปรัชญาการศึกษาแบบไก่เถื่อน มีความมุ่งหวังให้ผู้เรียนพึ่งพาตนเองได้ เห็นคุณค่าของสิ่งที่ทำ รู้จักหน้าที่ รักถิ่นที่อยู่ โดยนำไปสู่การจัดการศึกษาให้กับโรงเรียน ตัวอย่างเช่น ให้นักเรียนในหมู่บ้านไปศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชนสัมภาษณ์คนที่รู้จักชุมชนดีที่สุด คือ ผู้เฒ่าผู้แก่ คนในหมู่บ้าน สืบค้นกับผู้ใหญ่ แล้วนำมารวบรวมทำเป็นเอกสารวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สามารถนำมาปรับประยุกต์กับการเรียนการสอนของครูได้ด้วย

โครงการอื่นๆ

ปัญหาขยะซึ่งมีมากขึ้นทุกวัน ครูสุพจน์ได้ริเริ่มให้นักเรียนทำการเก็บ รวม คัดแยก และจำหน่ายขยะครูได้ให้ความรู้ในเรื่องของขยะให้กับนักเรียน ได้จัดตั้งเป็นกองทุนขยะ สมาคมฟื้นฟูหมู่บ้านชนบท ซึ่งกองทุนขยะมีรูปแบบการดำเนินงานทำให้เกิดวิถีแห่งการพึ่งพาตนเอง ให้เด็กรู้ว่า ขยะหมายถึงอะไร ขยะมาจากไหน

และใครเป็นคนสร้างขยะ และเราจะจัดการขยะเหล่านั้นได้อย่างไร

ครูสุพจน์ได้บอกว่า ขยะที่เด็กเห็นนั้นเป็น ขุมทรัพย์ใต้ขอบฟ้า และขุมทรัพย์ใต้ขอบฟ้า นี้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม คือ สามารถขายได้ และขยะแต่ละชิ้นให้คุณค่า โดยบ่งบอกถึงวัฒนธรรมของแต่ละคนที่ทิ้งขยะเหล่านั้นด้วย สรุปได้ว่า ขยะนั้นส่งผลถึงระเบียบวินัยด้วย

ขยะที่เดินตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง นำขยะมาทำอะไร สอนเด็กๆ ได้อย่างไร เมื่อเด็กรู้จักขยะ รู้จักที่มาว่าจะกำจัดอย่างไร จะเพิ่มมูลค่าได้อย่างไร ทางสมาคมฯ ได้ให้เงินกองทุนสนับสนุนโรงเรียนฯ ละ 1,000 บาท จะมีคนมาคอยรับซื้อขยะจากนักเรียน ณ ตอนนี้เงินที่ได้จากการขายขยะ มีเงินทุนหมุนเวียน 20,000 บาท ตอนแรกให้เด็กได้รู้จักแยกประเภทขยะก่อน หลังจากนั้น นำขยะไปสร้างมูลค่าเพิ่ม เราทำเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ จึงจะสามารถนำมาพัฒนาได้ ครูจะสอนให้เด็กได้ตระหนักรู้ถึงคุณค่าของทรัพยากร และการสร้างมูลค่าเพิ่มได้ เป็นการสอนในเรื่องของจิตสำนึกด้วย

ในปี พ.ศ.2541 มีการรณรงค์เรื่อง “ชุมชนรักน้ำ” มีโรงเรียนในเครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 35 แห่งด้วยกัน มีกิจกรรมเวทีเสวนาสัญจร โดยคนในชมรมไก่เถื่อนจะลงไปพูดคุยกับผู้ใหญ่ในชุมชนเป็นการสร้าง “ครูชาวบ้าน” ทำให้เห็นภูมิปัญญาท้องถิ่น เห็นคนที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อม การทำมาหากิน และการอยู่ร่วมกันในชุมชน

นอกจากนี้ยังได้ศึกษาแหล่งน้ำในชุมชน โดยให้เด็กในชุมชนได้ไปศึกษาแหล่งน้ำในชุมชนร่วมกับผู้เฒ่าผู้แก่ ท่านจะบอกเล่าเรื่องราวประวัติของแหล่งน้ำในชุมชน

ตำนานที่เล่าขานสืบต่อกันมาว่ามีเหตุการณ์อย่างไร มี
ทรัพยากรอะไรบ้าง เล่ามาตั้งแต่แรก และจวบจนทุกวันนี้
แหล่งน้ำของเราเป็นอย่างไร ดีขึ้นหรือแย่ลง ถ้าแย่ลงเรา
จะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร ทำสุดพวกเราทุกคนสามารถ
จะมีบทบาทในการจัดการพัฒนาแหล่งน้ำของเราได้
อย่างไร

การเสื่อมโทรมที่เกิดขึ้นจากน้ำมีมนุษย์
ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม เราใช้ทรัพยากรน้ำ
ในการแย่งกันใช้ในการทำกิจกรรมต่างๆ มากมาย ครูได้
ท่องเป็นกลอนให้ฟังว่า **“น้ำกลั่นกลั่นจากฟากฟ้า น้ำ
กรองซึมผ่านสวนหินผา น้ำคลองไหลมาสู่นาสวน น้ำชา
ถึงมวลหมู่บ้านชุมชน ไผ่โล่ชุ่มชื้นเข้าเขตเทศบาล โคล่า
ฟองดำขานผ่านคูเมือง กาแฟสีดำนองเนื่องคูนาคอน
โอเลี้ยงชุ่นตะกอนนอนในคงคา”**

องค์ความรู้

ครูสุพจน์ ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่อง
การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ใช้แนวคิดด้านการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อม โดยสอดแทรกหลักสูตรการเรียนการสอน
สรุปเป็นปรัชญาการศึกษาแบบไป่เถื่อน และจัดกิจกรรม
ให้กับนักเรียนและชุมชนเกิดความตระหนักในการ
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

วิธีการถ่ายทอดองค์ความรู้

ครูสุพจน์ ถ่ายทอดความรู้ที่หลากหลายรูปแบบ
ทั้งการบรรยาย การฝึกปฏิบัติ ทำกิจกรรมนอกสถานที่
ให้ได้สัมผัสของจริง จัดค่ายสิ่งแวดล้อม เวทีประชุม
สัมมนาสิ่งแวดล้อม กิจกรรมรณรงค์ต่างๆ ทั้ง 3 รูป
แบบ ดังนี้

1. การศึกษาในระบบ สอนนักเรียนในรายวิชา
โดยจัดทำแผนการสอนที่มีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนรัก
สิ่งแวดล้อม จัดค่ายสิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียน

2. การศึกษานอกระบบ ถ่ายทอดความรู้โดยนำ
บทเพลง การแสดงลิเกลาฮูร์ ไปแสดงเพื่อการรณรงค์
ด้านสิ่งแวดล้อม การทำงานร่วมกับชุมชนและการรับเชิญ
เป็นวิทยากรในจังหวัดสงขลาและจังหวัดต่างๆ

3. การศึกษาตามอัธยาศัย แลกเปลี่ยนความคิด

ในกลุ่มสนทนาต่างๆ

เศรษฐกิจพอเพียง

ในความหมายของครูสุพจน์ คำว่า พอเพียง คือ
การลงตัวของแต่ละคน การลงตัว คือ ไม่เดือนร้อน พอ
กิน พอใช้ ทำอะไรให้พอเหมาะ พอเจาะแก่ตนเอง รู้จัก
ตนเอง และพึ่งพาตนเองให้ได้ พึ่งพิงกันเอง คิดเป็น
ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น และที่สำคัญขอให้หนักถึง
ประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วย จะมีการแบ่งปัน เอื้อเฟื้อ ให้
กับคนในสังคมด้วย

หลัก 5พ. ได้แก่

1. **พอใจ** สอนให้เด็กเป็นที่พอใจในสังคม สอนให้
เด็กรู้จัก อ่อนน้อม อ่อนโยน อ่อนหวาน

2. **พอรู้** โดยรู้ตั้งแต่อดีต ลี้กู้ รู้ปัจจุบัน คิดรู้
สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์สังเคราะห์ แสวงหาการเรียน
รู้ตลอดเวลา ใฝ่รู้ และ มีวิสัยทัศน์มองไกล หยิ่งรู้

3. **พออยู่** เราต้องอยู่แบบพึ่งตนเองให้ได้ พึ่ง
กันเอง พึ่งพิงกัน คือแบ่งกันกินแบ่งกันใช้

4. **พอกิน** มีกระบวนการกินทั้งหมด 4 กิน ต้อง
สอนเด็กให้รู้ถึงกระบวนการ ถ้าชี้เกี้ยวก็กินอด ถ้ากินอึด

คือต้องรู้จักขยัน ส่งเสริมปลูกฝัง เมื่อกินอิ่มแล้วก็ให้ นึกถึงคนอื่นบ้าง กินเอื้อ คือการแบ่งปัน และหลังจาก แบ่งปันให้ผู้อื่นแล้ว จะต้องกินออมด้วย

5. **พอใช้** ใช้อย่างประโยชน์ ใช้อย่างประหยัด ใช้อย่างประหยัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ความสำเร็จ

การที่เราจะมั่นใจได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั้นจะ สำเร็จได้ เราจะต้องให้เด็กสร้าง **พันธสัญญา**กับ **พระเจ้าอยู่หัว** ซึ่งพระองค์ท่านได้ทรงพระราชทานให้กับ พวกเราประมาณ 50 ปีที่แล้ว ในตอนเช้าทุกๆ วันหลังจาก นักเรียนร้องเพลงชาติไทยเสร็จแล้ว จะต่อด้วย “นพพะ ภิฎิฎาณ” ดังนี้

“ข้าพระพุทธเจ้า ด.ช./ด.ญ. ขอถวายคำ ปฏิญาณแจจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท ในการใช้ชีวิต โดยยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงใส่เกล้าใส่กระหม่อม ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ข้าพระพุทธเจ้าจะยึดมั่นในลัทธิ และ สำนึกในคุณธรรม

ข้อ 2. ข้าพระพุทธเจ้าจะมีความอดุสหา และ พากเพียรในการประกอบลัทธิมาอาชีพ

ข้อ 3. ข้าพระพุทธเจ้าจะมีความอดทน อดกลั้น

ข้อ 4. ข้าพระพุทธเจ้าจะมีความขยัน ประหยัด และรู้จักออม

ข้อ 5. ข้าพระพุทธเจ้าจะมีความสำนึกในการรู้จัก สำนัดดี

ข้อ 6. ข้าพระพุทธเจ้าจะแสวงหาความรู้ และ เพิ่มพูนสติปัญญา มีความรอบคอบ

ข้อ 7. ข้าพระพุทธเจ้าจะมีชีวิตเรียบง่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อ และไม่ฟุ่มเฟือย

ข้อ 8. ข้าพระพุทธเจ้าจะพัฒนาตนเอง และ บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม

ข้อ 9. ข้าพระพุทธเจ้าจะยึดมั่นในความ พอประมาณ พอดี พอใจในสิ่งที่มี ยินดีในสิ่งที่ได้ ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ

การเปลี่ยนแปลง

นักเรียนของครูสุพจน์ มีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบที่จะทำ เด็กสนุก การสร้างความ ตระหนักรู้ให้กับเด็กๆ ในการใช้ชีวิตแบบพอเพียง ก้าวแรก ที่จะดำเนินชีวิตเราจะ**ต้องรู้จักตัวเองก่อน** ต้องให้รู้จัก การใช้จ่ายเงินของตัวเอง จะต้อง**บันทึกการเงิน บันทึก รายรับ รายออม รายจ่าย รายประหยัด รายปี**

ส่วนของผู้ปกครอง ครูจะมีวิธีการให้ผู้ปกครอง เห็นชื่อตรวจงานรับรองลูกของตนเองทุกวัน เพื่อให้ได้ รับรู้ว่าลูกของเขาได้เรียนอะไรไปบ้าง ตรงจุดนี้ จะทำให้ ครอบครัวเกิดความรัก เกิดโออุ่น เป็นสื่อกลางให้เห็นถึง ปรัญญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาเป็นแนวคิดที่ดี ในการใช้ชีวิตในปัจจุบันด้วย

ถ้าท่านใดสนใจทราบข้อมูลเพิ่มเติม สามารถ ติดต่อมาได้ที่ โทร. 084-632-5667

การที่ครูสุพจน์ แสงจันทร์ เป็นผู้มีมีความรู้ความ เชี่ยวชาญด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม นำภูมิปัญญาไปพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยใช้กิจกรรมทางการศึกษาสรุปเป็นปรัชญาการศึกษา แบบไก่เถื่อน ทำกิจกรรมสร้างความตระหนักในการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ สร้างสรรค์ และสืบสานภูมิปัญญาดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่องจนเป็นที่ ยอมรับของสังคมและชุมชน จึงได้รับการยกย่องเชิดชู เกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ให้เป็น ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ 5 ประจำปี พ.ศ.2549

๗ คุณธรรมพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายที่จะ
เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้
สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ความสามัคคี สืบตวัธิ วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคณะโดยใช้
คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยง
ความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และ
สถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข

ดังนั้น... เพื่อให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จสามารถนำไปสู่
การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม **“๘ คุณธรรมพื้นฐาน”**
ที่ควรเร่งปลูกฝัง ประกอบด้วย...

๑. ขยัน

ผู้ที่มีความตั้งใจเพียรพยายาม
ทำหน้าที่การงานอย่างจริงจังและ
ต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกที่ควร สู้งาน
มีความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้า
เผชิญอุปสรรค รักงานที่ทำ ตั้งใจ
ทำหน้าที่อย่างจริงจัง

๒. ประหยัด

ผู้ที่ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่อย่าง
เรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน
คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออม
ถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า
ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ รู้จักทำบุญ
รับ - ใช้จ่ายของตนเองอยู่เสมอ

๓. ซื่อสัตย์

ผู้ที่มีความประพฤติตรงทั้ง
ต่อเวลา ต่อหน้าที่ และต่อวิชาชีพ
มีความจริงใจ ปลอดจากความ
รู้สึกลำเอียง หรืออคติ ไม่ใช่
เล่นที่กลลศโกงทั้งทางตรงและ
ทางอ้อม รับผิดชอบต่อตนเอง
ปฏิบัติอย่างเต็มที่และถูกต้อง

๔. มีวินัย

ผู้ที่ปฏิบัติตามในขอบเขต กฎ ระเบียบ
ของสถานศึกษา สถาบัน องค์กร
สังคมและประเทศ โดยที่ตนเองยินดี
ปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจ
ยึดมั่นในระเบียบแบบแผนข้อบังคับ
และข้อปฏิบัติ รวมถึงการมีวินัยทั้ง
ต่อตนเองและสังคม

๕. สุภาพ

ผู้ที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตน
ตามสถานภาพและกาลเทศะ
มีสัมมาคารวะ เรียบร้อย ไม่
ก้าวร้าว รุนแรง หรือวางอำนาจ
ข่มผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทาง
เป็นผู้ที่มีมารยาทดีงามวางตน
เหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย

๖. สะอาด

ผู้ที่รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย และ
สิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องตาม
สุขลักษณะ ผีกลั่นจิตใจมีให้ขุนมัว
มีความแจ่มใสอยู่เสมอ ปราศจาก
ความมัวหมองทั้งกาย ใจ และสภาพ
แวดล้อม มีความผ่องใสเป็นที่เจริญตา
ทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น

๗. สามัคคี

ผู้ที่เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
รับทราบของตนทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม
ที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือ
เกื้อกูลกัน เพื่อให้การงานสำเร็จลุล่วง
สามารถแก้ปัญหาและจัดความขัดแย้งได้
เป็นผู้มีเหตุผล ยอมรับความแตกต่าง ความ
หลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ
พร้อมที่จะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ
และสมานฉันท์

๘. มีน้ำใจ

ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จัก
แบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำ
ประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น เห็นอก เห็นใจและ
เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์และผู้ที่มีความ
เดือดร้อน มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ อาสา
ช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกายและสติปัญญา
ลงมือปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหา หรือ
ร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชน

ฉลาดคิด จิตบริสุทธิ์
จุดประกายฝัน ผูกพันรักสามัคคี

คุณเด็กแห่งชาติ
๒๕๕๒